

MAA-AMET

reg nr 9.3/17/9277

EESTI VABARIIGI 2016. AASTA MAAVARAVARUDE KOONDBILANSID (seisuga 31.12.2016. a.)

Maa-ameti geoloogia osakonna
juhataja

Reet Roosalu

Tallinn 2017

ANNOTATSIOON

R. Roosalu “Eesti Vabariigi 2016. aasta maavaravarude koondbilansid”. Maa-amet, Tallinn, 2017. Tekst 44 lk, tekstilisad – 263 lk (Keskkonnaministeerium, Maa-amet, Statistikaamet, Eesti Geoloogiafond).

Maavaravarude koondbilansid koostati Maa-ameti poolt keskkonnaregistri maardlate nimistu volitatud töötleja ülesannete täitmise raames. Vajalikud andmed pärinevad keskkonnaregistri maardlate nimistu andmebaasist, mida on aasta jooksul täiendatud vastavalt keskkonnaministri poolt käskkirjaga kinnitatud uuringuaruannetele, kehtivate kaevandamis-lubade andmetele ning Keskkonnaameti kaudu laekunud maavara kaevandamise mahu aruannetele.

2016. a maavaravarude koondbilansid koostati vastavalt maapõueseadusele dolokivi, fosforiidi, järvelubja, järvemuda, kristalliinse ehituskivi, kruusa, liiva, lubjakivi, meremuda, põlevkivi, savi ja turba varude kohta. Seisuga 31. detsember 2016. a on keskkonnaregistri maardlate nimistus kokku arvele võetud 911 maardlat, sh. kolm maardlat (Eesti põlevkivimaardla, Epu-Kakerdi turbamaardla ja Vasalemma lubjakivimaardla) on jaotatud osadeks ja nende kohta on koostatud mitu registrikaarti, ülejäänud maardlate kohta on koostatud üks registrikaart. Üks maardla võib maardlas arveloleva mitme kasutusala tõttu olla ära toodud mitmes bilansis. Bilansitabelis on registrikaardi numbrile lisatud tärn (*), kui bilansireal on tegu maardlas kaasneva maavaraga. Pindala veerus on vastavalt reale märgitud maardla (maardlaosa) või mäeeraldise pindala.

Bilansitabelid on koostatud kasutusosalade lõikes, maakondlikus ja tähestikulises järjestuses. Peamiste andmetena on ära toodud maardlate ja mäeeraldiste maavaravaru seis aruandeaasta alguses ja lõpus ning varumuutused aasta jooksul.

Märksõnad: bilanss, varu, põlevkivi, turvas, järvemuda, meremuda, järvelubi, fosforiit, lubjakivi, dolokivi, savi, liiv, kruus, kristalliinne ehituskivi, maakond.

SISUKORD

	Lk
SISSEJUHATUS.....	4
1. BILANSSIDE SELETUSKIRJAD	
1.1. Põlevkivivaru koondbilansi seletuskiri	10
1.2. Turbavaru koondbilansi seletuskiri.....	12
1.3. Järvemudavaru koondbilansi seletuskiri	16
1.4. Meremudavaru koondbilansi seletuskiri	17
1.5. Järvelubjavaru koondbilansi seletuskiri.....	18
1.6. Fosforiidivaru koondbilansi seletuskiri.....	19
1.7. Lubjakivivaru koondbilansi seletuskiri.....	20
1.8. Dolokivivaru koondbilansi seletuskiri	22
1.9. Kristalliinse ehituskivivaru koondbilansi seletuskiri	24
1.10. Savivaru koondbilansi seletuskiri.....	25
1.11. Liivavaru koondbilansi seletuskiri.....	26
1.12. Kruusavaru koondbilansi seletuskiri.....	36
2. KOKKUVÕTE	43
3. KASUTATUD KIRJANDUS	44
4. TEKSTILISAD	
Lisa 1. Koondtabelid maavaravarude kaevandamise kohta 2016. aastal.....	45
Lisa 2. Koondtabel 2011 - 2016 a. kaevandatud koguste muutuse kohta	53
Lisa 3. Kaevandatud kogused 2006-2016	54
Lisa 4. MAAVARAVARUDE KOONDBILANSID seisuga 31.12.2016 (tabel)	
Põlevkivi	55
Hästilagunenud turvas	60
Vähelagunenud turvas	98
Järvemuda põlluväetiseks	129
Järvemuda raviotstarbeks	130
Meremuda	131
Järvelubi (järvekriit)	131
Fosforiit	133
Tsemendilubjakivi	134
Tehnoloogiline lubjakivi	134
Ehituslubjakivi	137
Tehnoloogiline dolokivi	146
Viimistlusdolokivi	147
Ehitusdolokivi	149
Täitedolokivi	155
Kristalliinne ehituskivi	156
Tsemendisavi	156
Raskeltsulav savi	157
Keraamiline savi	157
Keramsiidisavi	162
Tehnoloogiline liiv	163
Ehitusliiv	164
Ehituskruus	222
Täitekruus	269
Täitelii	271

SISSEJUHATUS

Eesti maavaravarude arvestust peetakse keskkonnaregistri maardlate nimistus. Maardlad kantakse registrisse ja registrikaarte muudetakse vastavalt keskkonnaministri poolt käskkirjaga kinnitatud geoloogiliste uuringute aruannetele ja kehtivatele maavara kaevandamise lubadele. Maavaravarude koondbilanss on statistiline aruanne, mis koostatakse iga kalendriaasta kohta keskkonnaregistri maardlate nimistu volitatud töötaja poolt ja esitatakse Keskkonnaministeeriumile ja Statistikaametile.

Eesti Vabariigi 2016. a maavaravarude koondbilansid (seisuga 31.12.2016. a) on koostatud Eesti maavarade varude koguste ja varumuutuste kohta 2016. aastal. Maapõueseaduse kohaselt on maavaradeks dolokivi, fosforiit, järvelubi, järvemuda, kristalliinne ehituskivi, kruus, liiv, lubjakivi, meremuda, põlevkivi, savi ja turvas, mis on arvele võetud keskkonnaregistri maardlate nimistus. Seisuga 31. detsember 2016. a on keskkonnaregistri maardlate nimistus kokku arvele võetud 911 maardlat. Kolmes suuremas maardlas (Eesti põlevkivimaardla, Epu-Kakerdi turbamaardla ja Vasalemma lubjakivimaardla) on välja eraldatud maardlaosad.

Maavaravarude koondbilansid koostati Maa-ameti poolt keskkonnaregistri maardlate nimistu volitatud töötaja ülesannete täitmise raames. Vajalikud andmed pärinevad keskkonnaregistri maardlate nimistu andmebaasist, mida on 2016. aasta jooksul täiendatud vastavalt keskkonnaministri poolt käskkirjaga kinnitatud uuringuaruannetele, kehtivate kaevandamislubade andmetele ning Keskkonnaameti kaudu laekunud maavara kaevandamise mahu aruannetele. Alates 2011. aastast on loa omanikel võimalik kaevandatud koguseid deklareerida Keskkonnaameti e-teenuste keskkonnas ja deklaratsioonide andmed jõuavad Maa-ametini elektroonsete kanalite kaudu. Kaevandatud koguseid on esitatud kolme komakoha täpsusega, mistõttu esineb bilansis seoses ümardamisega ühe komakohani olukordi, kus maavara kaevandatud kogus ühe maardla peale kokku ei võrdu selle maardla mäeeraldiste kaevandatud mahtude summaga. Samuti on mõnedel mäeeraldistel bilansis näidatud kaevandatud kogus 0,0. Selline olukord tekib, kui mäeeraldiselt kaevandatud kogus on väiksem kui 0,05 ühikut, mis on vähim bilansis välja toodav suurus, mis ümarduks väärtuseks 0,1.

Maavaravarude muutused aruandeaastal olid tingitud kaevandamisest, kaevandamiskadudest, geoloogiliste uuringute tulemusena uute maardlate registrisse kandmisest ning varude ümberhindamisest ja täiendavate varude arvele võtmisest olemasolevates maardlates. Vähesel määral on varud muutunud, kui Maa-ametile on edastatud varasemate perioodide kaevandatud maavara mahu aruande täpsustusi. Andmete korrastamisest tingitud muutused bilansiridadel on kirjeldatud vastavates seletuskirjades.

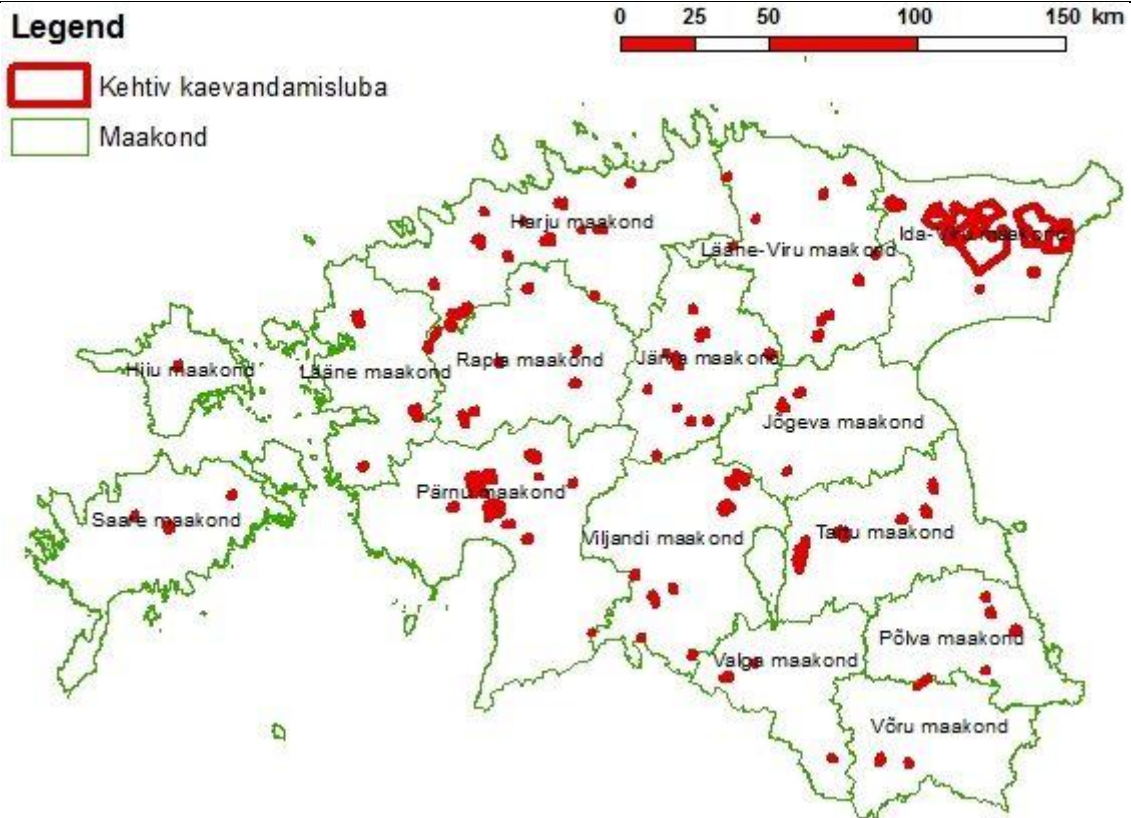
Bilansi tabeliosas (lisa 4) on toodud kõik maavarad kasutusala kaupa (tabeli igal real on märgitud kasutusala kood). Iga kasutusala lõikes on maardlad antud maakonniti tähestikulises järjekorras. Varumuutusi on iseloomustatud eraldi kõigi varukategooriate osas ning lühidalt lahti seletatud ka seletuskirjades. Maardlate nimed on esitatud trükitähtedega, sellele järgneb olemasolu korral maardlaosa nimi kirjatähtedega. Maardlatel, millel on olemas kehtiv maavara kaevandamise luba, on mäeeraldise real nimetuse järel näidatud kaevandamisloa omaniku nimi ja kaevandamisloa number. Registrikaardi numbrile on lisatud tärn (*), kui bilansireal on tegu maardlas kaasneva maavaraga. Pindala veerus on märgitud maardla (maardlaosa) või mäeeraldise kogupindala. Kõikide maavaravarude bilansside juurde on lisatud lühike seletuskiri iseloomustamiseks varudega seotud muutuste põhjusi.

Koondülevaade seisuga 31.12.2016 arvel olevatest maavaravarudest ja 2016. aastal kaevandatud kogustest on toodud tabelis 1. Koondülevaade maavarade kaevandamise kohta maavarade ja maardlate lõikes 2016. aastal on toodud lisa 1.

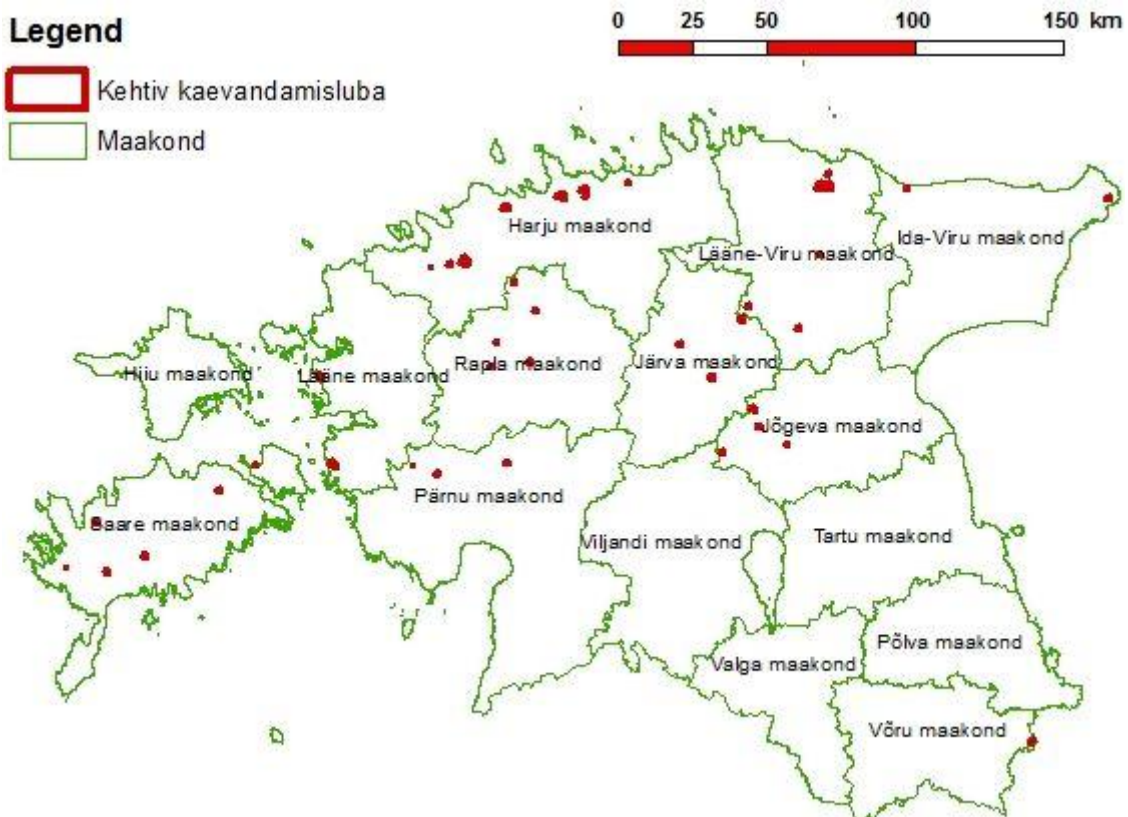
Tabel 1. Maavarade kaevandamine 2016. a. ja varud seisuga 31.12.2016.

Maavara	Mõõdühik	Kaevandamine (kaod) 2016.a	Maavaravarud seisuga 31.12.2016		
			Aktiivne		Passiivne
			tarbevaru	reservvaru	
Põlevkivi	tuhat t	12 691,4 (- 4083,9)	1 012 751	302 584	3 375 040
Fosforiit	tuhat t	–	–	–	2 935 735
Tsemendilubjakivi	tuhat m ³	149,7	57 729	76 141	50 994
Tehnoloogiline lubjakivi	tuhat m ³	75,4 (-0,002)	14 948,7	43 447	73 548
Ehituslubjakivi	tuhat m ³	1 795,2 (-321,3)	187 290	265 877	237 503
Tehnoloogiline dolokivi	tuhat m ³	100,0	12 797	82 582	–
Viimistlusdolokivi	tuhat m ³	2,4	2 588	20 603	2 261
Ehitusdolokivi	tuhat m ³	527,6 (-0,1)	66 323	98 496	82 384
Täitedolokivi	tuhat m ³	1,8	1 292	–	–
Kristallinne ehituskivi	tuhat m ³	–	1 245 062	1 723 932	–
Tsemendisavi	tuhat m ³	19,2	14 977	11 213	489
Raskeltsulav savi	tuhat m ³	–	–	–	341
Keraamiline savi	tuhat m ³	16,5	10 044	235 886	13 028
Keramsiidisavi	tuhat m ³	–	8 046	2 248	228
Ehituskruus	tuhat m ³	1 345,3 (102,0)	69 827	64 166	17 677
Täitekruus	tuhat m ³	38,9	1 995	–	14
Tehnoloogiline liiv	tuhat m ³	33,0	5 281	3 231	2 128
Täiteliiv	tuhat m ³	1 131,8 (-2,3)	93 663,8	5 302	2 664
Ehitusliiv	tuhat m ³	2 933,7 (44,9)	242 480	422 543	177 690
Meremuda	tuhat t	0,202	1 354	–	1 667
Järvemuda (põlluväetiseks)	tuhat t	–	171	1 048	312
Järvemuda (raviks)	tuhat t	–	1 130	–	–
Järvelubi	tuhat t	–	731	5 120	4 857
Turvas	tuhat t	517,4 (0,1)	203 854	753 762	640 507

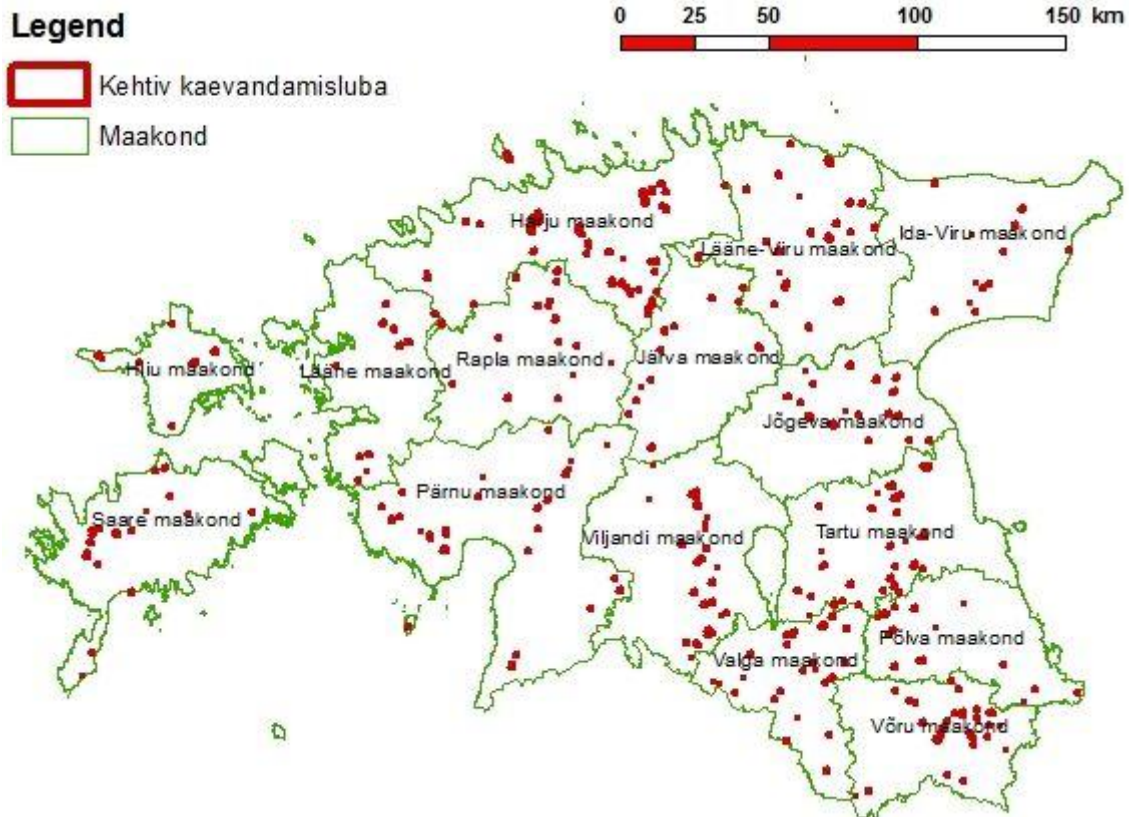
Seisuga 31. detsember 2016. a kehtis Eestis 671 maavara kaevandamise luba. Mäeeraldis on mäetöösturile maavara kaevandamiseks antud maapõue osa. Põlevkivi, turba, lubjakivi, dolokivi, kruusa, liiva, savi, meremuda ja järvemuda mäeeraldiste jaotust maakondade lõikes iseloomustavad joonised 1, 2, 3 ja 4.

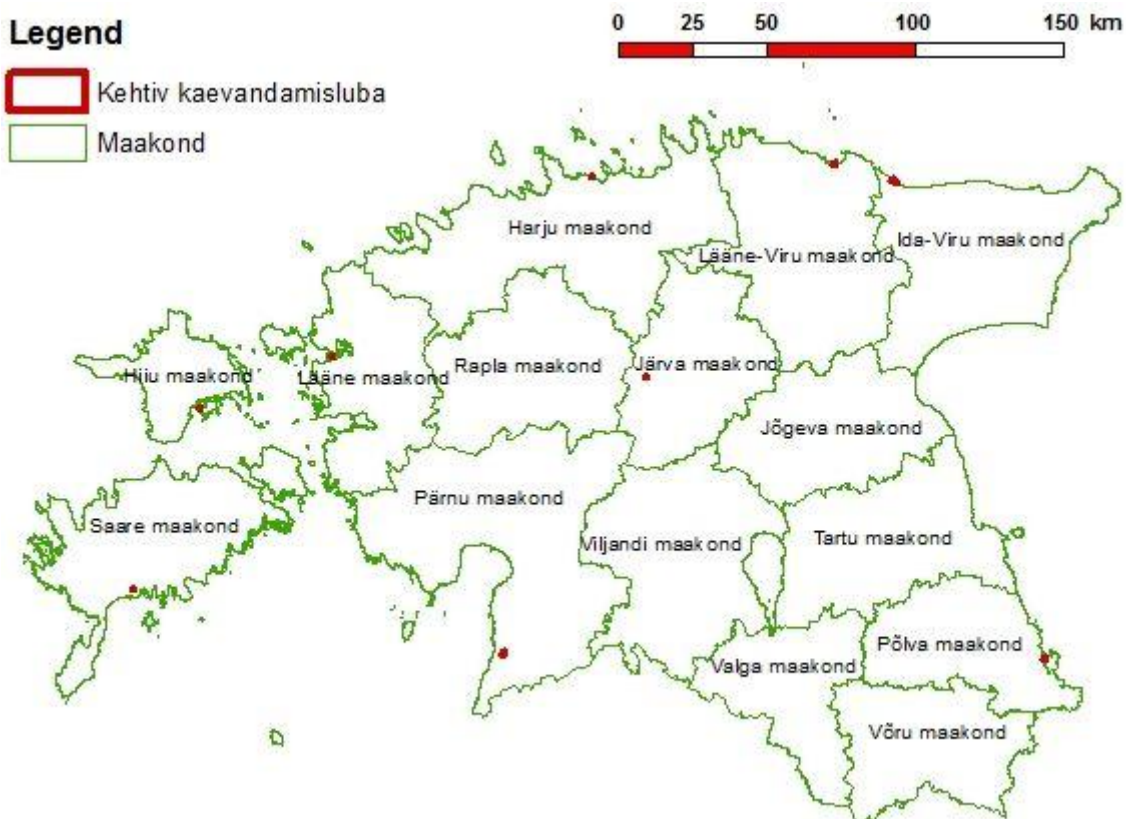
Joonis 1. Põlevkivi ja turba mäeeraldiste jaotus maakondade lõikes

Joonis 2. Lubjakivi ja dolokivi mäeeraldiste jaotus maakondade lõikes

Joonis 3. Kruusa ja liiva mäeeraldiste jaotus maakondade lõikes

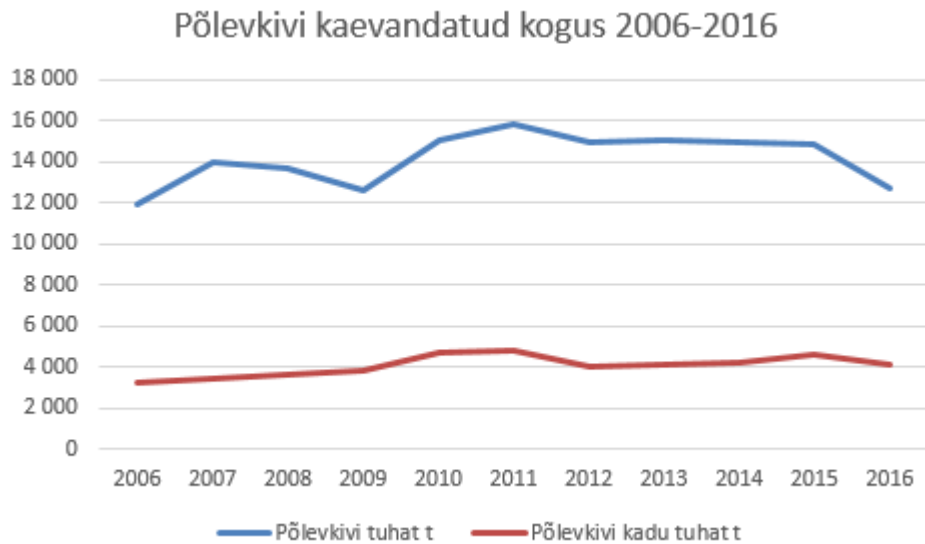

Joonis 4. Savi, meremuda ja järvemuda mäeeraldiste jaotus maakondade lõikes

Aastatel 2011 - 2016 toimunud maavara kaevandamise koguseid kasutusala lōikes kirjeldab lisa 2.

Kaevandatud maavara koguste muutusi ajavahemikul 2006 – 2016 kirjeldavad joonised 5 – 9 ja lisa 3.

Joonis 5. Põlevkivi kaevandatud koguste muutus 2006 - 2016

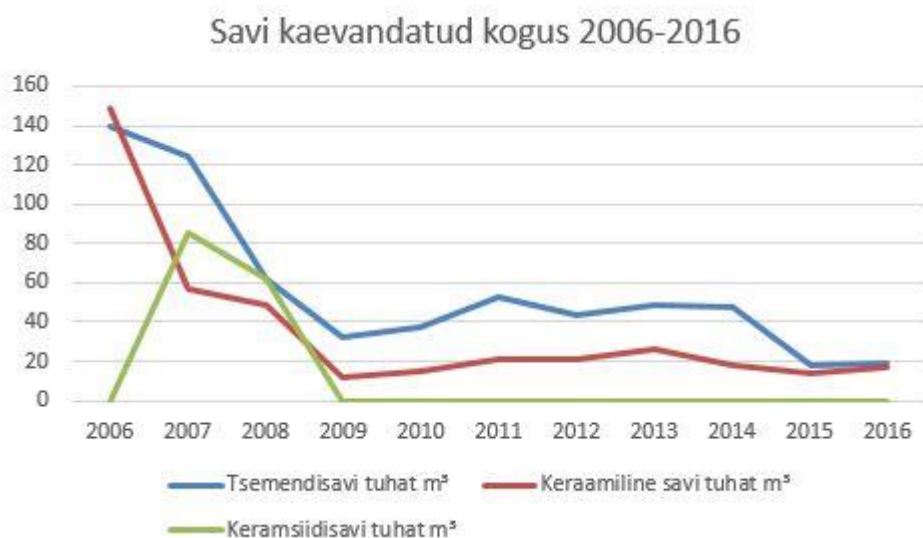

Joonis 6. Lubjakivi ja dolokivi kaevandatud koguste muutus 2006 - 2016

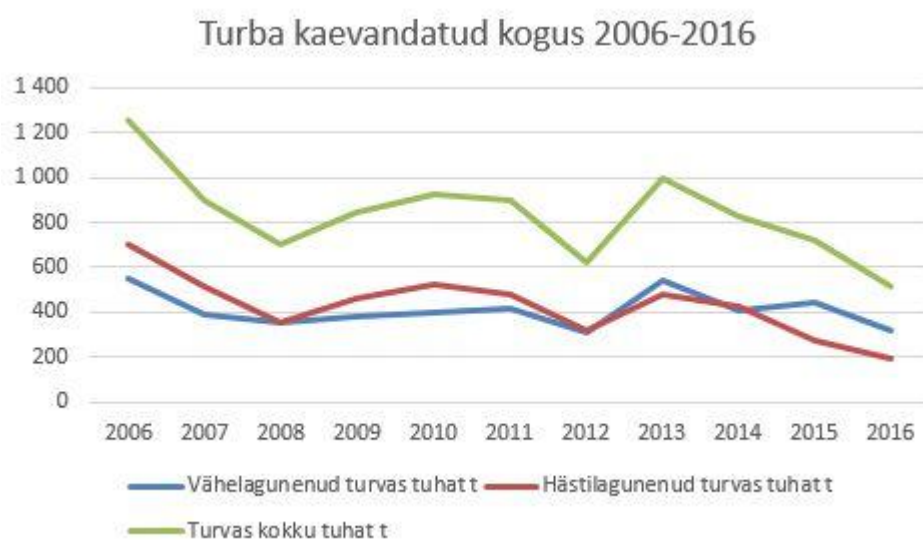

Joonis 7. Kruusa ja liiva kaevandatud koguste muutus 2006 - 2016

Joonis 8. Savi kaevandatud koguste muutus 2006 – 2016

Joonis 9. Turba kaevandatud koguste muutus 2006 - 2016

Eesti Vabariigi 2016. aasta
põlevkivivaru koondbilanss
(seisuga 31.12.2016)

Seletuskiri

Seisuga 31. detsember 2016. a on Eestis üks põlevkivimaardla **EESTI põlevkivimaardla**, mis paikneb kahe maakonna (Ida-Viru ja Lääne-Viru) piires. Eesti põlevkivimaardlal on 23 maardlaosa (kaeve- ja uuringuvälja), neist kehtiva kaevandamisloaga on hõlmatud 13 maardlaosa. Eesti põlevkivimaardla on kuni 2016. a lõpuni kehtinud maapõueseaduse tähenduses üleriigilise tähtsusega.

2016. aastal kaevandati Eesti maardlast kokku 12691,4 tuh tonni põlevkivi aktiivset tarbevaru, mida oli 15% vähem kui eelneval aastal. Kaod moodustasid kokku 4083,9 tuh tonni, mida oli 10% vähem kui eelneval aastal.

Seoses ettevõtte ärinime muutumisega registreeriti kõik **Eesti Energia Kaevandused AS** nimel olevad maavara kaevandamise load ümber **Enefit Kaevandused AS** nimele. Kokku kaevandati Enefit Kaevandused AS poolt 2016. aastal 76,7 % Eesti põlevkivi aastatoodangust, kokku 9 731,7 tuh tonni aktiivset tarbevaru, reservvaru 2016. aastal ei kaevandatud. Kadudeks läks 3 339,5 tuh tonni. Allmaakaevandustest olid töös Estonia ning pealmaakarjääridest Narva ja Sirgala. Kõik eelnimetatud mäeeraldised asuvad Ida-Virumaal.

Narva ja Sirgala kaeveväljade koosseisu liideti osa varem Puhatu turbamaardlas arvel olnud vähe- ja hästilagunenud turba varu.

AHTME kaeveväljal ja AIDU kaeveväljal ei kaevandatud.

ESTONIA kaeveväljal kaevandati 6403,8 tuh tonni põlevkivi tarbevaru. Kaevandamiskaod moodustasid 2901,3 tuh tonni. Kaod moodustasid 31,2 % kaevandatud ja kadudena deklareeritud varu kogusummast.

KOHTLA kaeveväljal ei kaevandatud.

NARVA kaeveväljal kaevandati Narva karjäärist ja Narva põlevkivikarjäärist II kokku 1486,4 tuh tonni põlevkivi, kaevandamiskaod moodustasid kokku 214,5 tuh tonni. Kaod moodustasid 12,6 % kaevandatud ja kadudena deklareeritud varu kogusummast. Narva karjääri ja Narva põlevkivikarjääri maavara kaevandamise lubasid pikendati 10 aasta võrra ning korrigeeriti mäeeraldiste piire, anti võimalus kasutada täiendavat kaevandamistehnoloogiat (allmaakaevandamine mehhaniseeritud laavakompleksiga). Ühtlasi liideti mäeeraldiste koosseisu turba varu, mida kasutatakse korrastamisel pinnase viljakuse parandamiseks. Korrigeeriti maksimaalselt lubatud kaevandamise aastamäära ja lubade täiendavaid tingimusi.

SIRGALA kaeveväljal hinnati osa aktiivsest tarbevarust ümber passiivseks tarbevaruks; Sirgala karjääris ja Sirgala II põlevkivikarjääris kaevandati kokku 1841,6 tuh tonni põlevkivi ja kaevandamiskaod moodustasid 223,7 tuh tonni. Kaod moodustasid 10,8 % kaevandatud ja kadudena deklareeritud varu kogusummast. Sirgala karjääri maavara kaevandamise luba pikendati 10 aasta võrra, anti võimalus kasutada täiendavat kaevandamistehnoloogiat (allmaakaevandamine mehhaniseeritud laavakompleksiga). Ühtlasi liideti mäeeraldiste koosseisu turba varu, mida kasutatakse energia tootmiseks elektrijaamades. Sirgala ja Sirgala II põlevkivikarjääris korrigeeriti maksimaalselt lubatud kaevandamise aastamäära ja loa täiendavaid tingimusi.

TAMMIKU kaeveväljal on mäetööd peatatud alates 2002. a.

UUS-KIVIÕLI uuringuväljal 2011. aastal antud kaevandamisloa alusel kaevandamisega ei alustatud.

VIRU kaeveväljal ei kaevandatud.

VKG Kaevandused OÜ kaevandas 2016. aastal 14,1 % Eesti põlevkivi aastatoodangust, kokku 1 791 tuh t. Kadudeks läks 691,3 tuh tonni põlevkivi. Ida-Virumaal OJAMAA uuringuväljalt kaevandati 823,6 tuh tonni põlevkivi tarbevaru, kaod moodustasid 362,2 tuh tonni (30,5 % kaevandatud ja kadudena deklareeritud varu kogusummast).

SOMPA kaeveväljal kaevandati Sompa kaevandusest 967,4 tuh tonni põlevkivi ja kaevandamiskaod moodustasid 329,1 tuh t (25,4 % kaevandatud ja kadudena deklareeritud varu kogusummast).

OÜ Kiviõli Keemiatööstuse Varad kaevandas Ida-Virumaal PÕHJA-KIVIÕLI uuringuväljal Põhja-Kiviõli II põlevkivikarjäärist 1168,6 tuh t põlevkivi tarbevaru, kaevandamiskadudena deklareeriti Põhja-Kiviõli põlevkivikarjäärist 53,1 tuh t põlevkivi. Kaevandatud kogus moodustas 2016. aastal 9,2 % Eesti põlevkivi aastatoodangust.

AS Kunda Nordic Tsement 2016. aastal Lääne-Virumaal KOHALA uuringuvälja Ubja põlevkivikarjäärist kaevandamist ei deklareerinud.

Eesti Vabariigi 2016. aasta
turbavarude koondbilanss
(seisuga 31.12.2016)

Seletuskiri

Seisuga 31. detsember 2016. a on Eestis 280 maardlat, mille põhimaavara on turvas. Epu-Kakerdi turbamaardlal on 9 maardlaosa: Kakerdaja, Laeksaare, Mustla, Hiripilli, Lõõla, Epu, Hundisoo, Prääma ja Tartussaare. Harku lubjakivimaardlas ja Eesti põlevkivimaardlas leidub hästilagunenud turvast kaasneva maavarana. Turbamaardlatest paikneb 42 maardlat kahe ja 2 maardlat kolme maakonna piires. Hästilagunenud turvast leidub 291 maardlas (või maardlaosas) ja vähelagunenud turvast 220 maardlas (või maardlaosas). Kuni 2016. a lõpuni kehtinud maapõueseaduse tähenduses üleriigilise tähtsusega maardlaid on 6 – ELLAMAA, ENDLA, EPU-KAKERDI, LAVASSAARE, PUHATU, SANGLA.

2016. aastal kaevandati Eestis turvast kokku 517,4 tuh tonni, sealhulgas 195,2 tuh tonni hästilagunenud ja 322,2 tuh tonni vähelagunenud turvast. Kaevandati 55-st maardlast. 2016. aastal kaevandati turvast 28 % vähem kui 2015. aastal. Peamiselt aianduses kasutusel oleva vähelagunenud turba kaevandatud kogus oli kümne eelneva aasta keskmisest 23% väiksem, veel märgatavamalt, kümne eelneva aasta keskmisest 57% väiksem oli peamiselt küttematerjalina kasutatava hästilagunenud turba kaevandamine (vt. joonist 9 lk 9 ja koguseid lisas 3).

Vähelagunenud turba bilansitabelites on kadude veerus kajastatud need varu kogused, mis varasematel aastatel on kaevandajate poolt valesti kaevandatud mahu aruannetes deklareeritud ja mille osas 2016. aasta jooksul esitati varasemate perioodide kohta täpsustavad mahu aruanded. Andmete korrigeerimisest tulenevalt suurenes varasemate perioodide täpsustuste tõttu mäeeraldiste vähelagunenud turva varu 0,1 tuh t võrra.

Harjumaal SAKU maardlas toimus hästilagunenud turba varu osaline ümberhindamine ja varu koguse täpsustamine.

Maakonnas asuvast 38-st turbamaardlast kaevandati kaheksas.

AS Tootsi Turvas kaevandas ELLAMAA maardla Riisipere IV turbatootmisalalt 2,0 tuh tonni vähelagunenud turvast, MAHTRA maardla Leva tootmisalalt 6,4 tuh tonni vähelagunenud turvast, SAUSTI maardla Paekna tootmisalalt 1,9 tuh tonni vähelagunenud turvast. OHTU maardlas kaevandas AS Jiffy Products Estonia Ohtu turbatootmisalalt 7,5 tuh tonni hästilagunenud turvast ja 2,3 tuh tonni vähelagunenud turvast.

AS Ahtol kaevandas RAE maardlas kahelt turbatootmisalalt kokku 2,6 tuh tonni hästilagunenud ja 8,2 tuh tonni vähelagunenud turvast. SAUSTI maardlas kaevandas AS Jiffy Products Estonia Sausti turbatootmisalalt ja Aasu turbatootmisalalt kokku 6,2 tuh tonni vähelagunenud turvast. SOONISTE maardlas kaevandas OÜ Kekkila Eesti kahelt mäeeraldiseelt kokku 9,7 tuh t hästilagunenud turvast ja 21,7 tuh tonni vähelagunenud turvast. VÄÄNA maardlast kaevandas AS Jiffy Products Estonia 3,7 tuh tonni hästilagunenud turvast. ÄÄSMÄE maardlast kaevandas AS Jiffy Products Estonia 4,6 tuh tonni vähelagunenud turvast.

Hiiumaal kaevandas AS Hiiu Turvas PIHLA maardlast 4,0 tuh tonni vähelagunenud turvast. Maakonnas on 3 turbamaardlat.

Ida-Virumaal PUHATU maardlas toimus hästi- ja vähelagunenud turba reservvaru osaline kustutamine registrist, osaliselt hinnati reservvaru ümber tarbevaruks ning liideti Eesti põlevkivimaardla Narva ja Sirgala kaeveväljade ja karjääride koosseisu.

Maakonnas asuvast 13-st maardlast kaevandati ühes.

PUHATU maardlast kaevandas AS Tootsi Turvas Kasesoo turbatoomisalalt 0,9 tuh tonni vähelagunenud turvast ning Puhatu tootmisalalt 1,5 tuh tonni vähelagunenud turvast, mida hiljem korrigeeriti 0,1 tuh tonni võrra.

Jõgevamaal asuvast 33-st turbamaardlast oli kasutusel üks.

ENDLA maardlast Endla turbatootmisalalt kaevandas OÜ Siimusti Känd 1,0 tuh tonni vähelagunenud turvast; AS Tara-Torf kaevandas Tapiku turbatootmisalalt 3,3 tuh t vähelagunenud turvast.

Järvamaal asuvast 25-st maardlast kaevandati kuues.

EPA-VASSAARE maardlast kaevandas Estonia OÜ 0,2 tuh tonni vähelagunenud turvast. AS Prelvex kaevandas ENDLA maardlast Ervita turbatootmisalalt 0,5 tuh tonni hästilagunenud turvast; EPU-KAKERDI maardla Prääma turbatootmisalalt 5,9 tuh tonni hästilagunenud ja 8,8 tuh tonni vähelagunenud turvast; LOKUTA maardlast 0,5 tuh tonni hästilagunenud ja 0,2 tuh tonni vähelagunenud turvast; RETLA maardlast 2,1 tuh tonni hästilagunenud ja 2,1 tuh tonni vähelagunenud turvast ning TONDISSAARE maardlast Viisu turbatootmisalalt 1,9 tuh tonni hästilagunenud ja 1,4 tuh tonni vähelagunenud turvast. PORISSAARE maardlas anti Laaniku OÜ-le uus kaevandamisluba Porissaare turbatootmisala.

Läänemaal NIIBI maardlas toimus Niibi turbatootmisala piiresse jääva hästi- ja vähelagunenud turba aktiivse tarbevaru jääkvaru koguse täpsustamine ja varu osaline kustutamine kaevandamisväärse varu puudumise tõttu.

Maakonnas oli 11-st maardlast kasutuses kolm.

Torf AS kaevandas KÖVERDAMA maardlast 16,6 tuh tonni hästilagunenud ning LAIKÜLA maardla Laiküla turbatootmisalalt 5,9 tuh tonni hästilagunenud ja Laiküla II turbatootmisalalt 18,8 tuh tonni vähelagunenud turvast. NIIBI maardlas kaevandas OÜ Kekkilä Eesti Niibi III turbatootmisalalt 8,7 tuh tonni hästilagunenud turvast ja Niibi turbatootmisalalt 6,4 tuh tonni vähelagunenud turvast.

Lääne-Virumaal VARUDI maardlas toimus Varudi turbatootmisala piiresse jääva vähe- ja hästilagunenud turba tarbevaru täpsustamine. PEETLA maardlas toimus olemasoleva tarbe- ja reservvaru täpsustamine, reservvaru osaline tunnistamine kaevandatavaks ning kasutatavaks ning täiendava tarbevaru kinnitamine Peetla turbatootmisala piiresse.

Maakonnas on bilansis 42 turbamaardlat, neist oli kasutuses viis.

PEETLA maardlast kaevandas OÜ Vestur Peetla ja Salla tootmisaladelt kokku 2,2 tuhat tonni hästilagunenud ja 3,3 tuh tonni vähelagunenud turvast. OÜ Rakvere Põllumajandustehnika kaevandas OHEPALU maardlast 0,6 tuh tonni vähelagunenud turvast, PUNASOO maardlast 0,4 tuh tonni vähelagunenud turvast, SAARA maardlast 0,6 tuh tonni vähelagunenud turvast ja VARUDI maardlast 0,7 tuh tonni vähelagunenud turvast.

Põlvamaal toimus kaevandamine 10-st maardlast ühes.

AS Kagu-Eesti Turvas kaevandas KURGSOO maardlast 0,7 tuh tonni vähelagunenud turvast.

Pärnumaal LAVASSAARE maardlas korrigeeriti varasemalt kinnitatud varu andmeid.

Maakonna 32-st maardlast kaevandati kuues. Suurim kogus turvast saadi LAVASSAARE maardlast: kaheksalt tootmisalalt kaevandasid Jiffy Products Estonia AS, AS Tootsi Turvas, AS Torfex, AS Nurme Turvas ja ASB Greenworld Eesti AS 50,5 tuh tonni hästilagunenud ja 92,6 tuh tonni vähelagunenud turba tarbevaru ja 6,8 tuh tonni vähelagunenud turba reservvaru.

KAVASOO maardlast kaevandas Jiffy Products Estonia AS 2,1 tuh tonni vähelagunenud turvast. AS Torfex kaevandas KÕRSA maardla kahelt tootmisalalt kokku 3,5 tuh tonni vähelagunenud turvast, MÕKSI maardlast 1,1 tuh tonni vähelagunenud turvast ja RÄÄMA maardlast 4,8 tuh tonni vähelagunenud turvast.

PÖÖRAVERE maardlast kaevandas AS Tootsi Turvas 9,5 tuh tonni vähelagunenud turvast.

Raplamaal 28-st maardlast oli kasutusel kuus.

AS Turvas kaevandas HAGUDI maardla Rabivere tootmisalalt 1,7 tuh tonni vähelagunenud turvast ja KEAVA maardla Keava turbatootmisalalt 0,9 tuh tonni vähelagunenud turvas. ILLASTE (ÜLLASTE, ELLISTE) maardlas kaevandas ERA Turvas OÜ Illaste turbatootmisalalt 2,0 tuh tonni vähelagunenud turvast. ERA Valduse AS kaevandas ORGITA maardlast 1,3 tuhat tonni hästilagunenud ja 2,4 tuh tonni vähelagunenud turvast ning TÕNUMAA maardlast 4,1 tuhat tonni hästilagunenud ja 8,9 tuh tonni vähelagunenud turvast; Tõnumaa turbatootmisala mäeeraldis laienes, kehtetuks tunnistati olemasolev maavara kaevandamise luba ja asemele anti uus luba. ÕMMA maardlast kaevandas OÜ Kekkilä Eesti Kuislemma tootmisalalt 16,6 tuh tonni vähelagunenud turvast.

Saaremaal kaevandati 16-st maardlast kolmes.

OÜ MV Turvas kaevandas KOIGI maardla Saikla turbatootmisalalt 6,0 tuh tonni hästilagunenud turvast, PELISOO maardla Kuumi tootmisalalt 3,0 tuh tonni hästilagunenud turvast ning PIILA maardla Piilasoo turbatootmisalalt 4,4 tuh tonni hästilagunenud turvast ja 3,6 tuh tonni vähelagunenud turvast.

Tartumaal LAUKASOO maardlas toimus Laukasoo turbatootmisala piiresse jääva hästi- ja vähelagunenud turba aktiivse jääkvaru koguse täpsustamine.

Maakonnas on 12 turbamaardlat, neist kaevandati neljas.

AS Tartu Jõujaam kaevandas KERESSAARE maardlas Keressaare turbatootmisalalt 6,1 tuh tonni hästilagunenud turvast ja 1,8 tuh tonni vähelagunenud turvast; LAUKASOO maardlas Laukasoo turbatootmisalalt 7,0 tuh tonni hästilagunenud turvast ja 1,1 tuh tonni vähelagunenud turvast; MÖLLATSI maardlast 31,0 tuh tonni hästilagunenud turvast. SANGLA maardlas toimus Sangla kütteturba tootmisala ja Sangla II kütteturba tootmisala ümberregistreerimine Sangla Turvas AS nimelt Peat Mill OÜ nimele; Sangla kütteturba tootmisala mäeeraldis piire korrigeeriti maakasutusõigusest tulenevalt, luba pikendati 10 aasta võrra, mäeeraldis alalt kaevandati 10,0 tuhat tonni hästilagunenud turvast; AS Elva E.P.T kaevandas AS Elva E.P.T turbatootmisalalt 14,5 tuh t vähelagunenud turvast; Sangla Turvas AS-le anti uus kaevandamisluba Sangla III turbatootmisala, mis hiljem registreeriti ümber Peat Mill OÜ nimele.

Valgamaal kaevandati 27-st maardlast kolmes.

AS Valmap Grupp kaevandas KANTSI maardlast 6,0 tuh tonni vähelagunenud turvast, LAGESOO maardlast 3,0 tuh tonni vähelagunenud turvast ning TÕRVA maardla Helme tootmisalalt 0,3 tuh tonni vähelagunenud turvast.

Viljandimaal SOOSAARE maardlas toimus Soosaare I turbatootmisala piiresse jääva hästi- ja vähelagunenud turba aktiivse jääkvaru koguse täpsustamine.

Maakonnas on 22 turbamaardlat, neist kaevandati viies.

AS Ramsi Turvas kaevandas NAPSI maardlast 3,9 tuh tonni vähelagunenud turvast, PARIKA maardla kahelt turbatootmisalalt kokku 4,0 tuh tonni hästilagunenud turvast ja 5,7 tuh tonni vähelagunenud turvast ning ÕISU maardla kahelt turbatootmisalalt 3,1 tuh tonni vähelagunenud turvast. AS Matork kaevandas IKEPERA maardla Lannu II turbatootmisalalt 2,3 tuh tonni vähelagunenud turvast. SOOSAARE maardlas kaevandas AS Kraver Soosaare

---

III turbatootmisalalt, Soosaare II turbatootmisalalt, Tässi turbatootmisalalt ja Soosaare I turbatootmisalalt kokku 8,8 tuh tonni vähelagunenud turvast.

Võrumaal on 22 turbamaardlat, neist kaevandati kahes.

AS Kagu-Eesti Turvas kaevandas vaid vähelagunenud turvast: KURGSOO maardla kahelt tootmisalalt 3,3 tuh tonni ja ROOSA maardlast 3,7 tuh tonni.

Eesti Vabariigi 2016. aasta
järvemudavaru koondbilanss
(seisuga 31.12.2016)

Seletuskiri

Seisuga 31. detsember 2016. a on Eestis 2 maardlat, kus järvemuda on põhimaavara (VÄRSKA ja ERMISTU), teistes maardlates on järvemuda kaasneva maavarana. Järvemuda on 10-s maardlas põlluväetisena ja 2-s maardlas raviotstarbeliseks kasutamiseks (seejuures Ermistu maardlas leidub ni põlluväetisena kui ka raviotstarbeliseks kasutamiseks sobivat muda).

2016. aastal järvemuda ei kaevandatud.

Järvemuda on arvel **Harjumaal, Lääne-Virumaal, Põlvamaal, Pärnumaal, Raplamaal ja Viljandimaal.**

Eesti Vabariigi 2016. aasta
meremudavaru koondbilanss
(seisuga 31.12.2016)

Seletuskiri

Seisuga 31. detsember 2016. a on Eestis 3 maardlat, kus meremuda on põhimaavara, kaasneva maavarana meremuda ei esine. Kõik maardlad on kuni 31.12.2016 kehtinud maapõueseaduse tähenduses üleriigilise tähtsusega.

2016. aastal kaevandati Eestis 0,202 tuh tonni meremuda.

Hiiumaal kaevandas OÜ Leiger Käina II meremudakarjäärist 0,002 tuh tonni meremuda.

Läänemaal kaevandas OÜ Ravimuda HAAPSALU maardlast Tagalahe mäeeraldiselt 0,2 tuh tonni meremuda.

Saaremaal meremuda ei kaevandatud.

Eesti Vabariigi 2016. aasta
järvelubjavarude koondbilanss
(seisuga 31.12.2016)

Seletuskiri

Seisuga 31. detsember 2016. a on Eestis üks maardla (VARANGU), kus järvelubi on põhimaavara, 37-s turbamaardlas (või turbamaardla maardlaosas) on järvelubi kaasnevaks maavaraks. Ohepalu maardlas paikneb järvelubi kahe maakonna piires. Kõik maardlad on kuni 31.12.2016 kehtinud maapõueseaduse tähenduses kohaliku tähtsusega. 2016. aastal järvelupja ei kaevandatud.

Järvelubi on arvel **Harjumaal, Ida-Virumaal, Jõgevamaal, Järvamaal, Lääne-Virumaal ja Tartumaal.**

Eesti Vabariigi 2016. aasta
fosforiidivaru koondbilanss
(seisuga 31.12.2016)

Seletuskiri

Seisuga 31. detsember 2016. a on Eestis 4 fosforiidimaardlat – ASERI, RAKVERE, TOOLSE ja TSITRE (sh paikneb Aseri maardla kahe maakonna piires). Kõigis maardlates on fosforiit põhimaavara. Kõik maardlad on kuni 31.12.2016 kehtinud maapõueseaduse tähenduses üleriigilise tähtsusega.

Alates 1991. a suvest on Eestis fosforiidi kaevandamine lõpetatud.

Eesti Vabariigi 2016. aasta
lubjakivivaru koondbilanss
(seisuga 31.12.2016)

Seletuskiri

Seisuga 31. detsember 2016. a on Eestis 57 maardlat, mille põhimaavara on lubjakivi. Vasalemma maardlal on 2 maardlaosa: Padise Paemurrud nr 1 ja Padise Paemurrud nr 2. Ehituslubjakivi leidub 43 maardlas, tsemendilubjakivi 2 maardlas, tehnoloogilist lubjakivi 23 maardlas. Üks maardla paikneb kahe maakonna piires. Kuni 31.12.2016 kehtinud maapõueseaduse tähenduses üleriigilise tähtsusega lubjakivimaardlaid on 9 – AAVERE, HARKU, KARINU, KUNDA, METSLA, NABALA, VASALEMMA, VÕHMUTA ja VÄO.

2016. aastal kaevandati Eestis ühest maardlast 149,7 tuh m³ tsemendilubjakivi, kahest maardlast 75,4 tuh m³ tehnoloogilist lubjakivi ja 18 maardlast 1795,2 tuh m³ ehituslubjakivi.

Tehnoloogilise lubjakivi ja ehituslubjakivi bilansitabelites on kadude veerus kajastatud need varu kogused, mis varasematel aastatel on kaevandajate poolt valesti kaevandatud mahu aruannetes deklareeritud ja mille osas 2016. aasta jooksul esitati varasemate perioodide kohta täpsustavad mahu aruanded. Andmete korrigeerimisest tulenevaid varu muutusi oli nii negatiivses kui ka positiivses suunas, kokku vähenes varasemate perioodide täpsustuste tõttu mäeeraldiste tehnoloogilise lubjakivi varu 0,002 tuh m³ võrra ja ehituslubjakivi varu 321,3 tuh m³ võrra.

Harjumaal MAARDU maardlas toimus ehituslubjakivi passiivse tarbevaru osaline ümberhindamine aktiivseks tarbevaruks. VÄO maardlas toimus olemasoleva ehituslubjakivi varu täpsustamine ja osaline ümberhindamine ning täiendava ehituslubjakivi tarbevaru kinnitamine; osaliselt toimus varude täpsustamine Väo lubjakivikarjääri piires.

AS Harku Karjäär kaevandas HARKU maardlast kokku 14,9 tuh m³ ehituslubjakivi tarbevaru ja 228,3 tuh m³ ehituslubjakivi reservvaru; Balti Kivi OÜ kaevandas Harku V lubjakivikarjäärist 79,9 tuh m³ ehituslubjakivi.

MAARDU maardlas anti Esito OÜ-le uus kaevandamisluba Maardu lõunakarjäär, hiljem määrati kaevandajaks AS TREV-2 Grupp, karjäärist kaevandati 29,3 tuh m³ ehituslubjakivi; Starhill OÜ-le anti uus kaevandamisluba Maardu II lubjakivikarjäär; OÜ Starhill kaevandas Maardu lubjakivikarjäärist ja Maardu II lubjakivikarjäärist kokku 22,4 tuh m³ ehituslubjakivi ja OÜ Pärtli Paas kaevandas Pärtli paemurrust 0,4 tuh m³ ehituslubjakivi.

VALKLA maardlas kaevandas OÜ Põhjakivi 0,7 tuh m³ ehituslubjakivi; korrigeeriti 2014. a II kv kaevandatud mahu aruannet.

VASALEMMA maardlast kaevandas Nordkalk AS 42,2 tuh m³ ehituslubjakivi.

VÄO maardlas anti Väo Paas OÜ-le uus kaevandamisluba Väo V lubjakivikarjäär; Paekivitoodete Tehase OÜ kaevandas Väo lubjakivikarjäärist 486,6 tuh m³ ehituslubjakivi; korrigeeriti endiste Väo karjääri, Väo II karjääri, Väo III lubjakivikarjääri ja Väo IV lubjakivikarjääri 2008-2012. aasta kaevandatud mahte. Väo Paas OÜ kaevandas Tondi-Väo III lubjakivikarjäärist, Tondi-Väo II lubjakivikarjäärist ja Tondi-Väo lubjakivikarjäärist kokku 142,0 tuh m³ ehituslubjakivi.

Hiiumaal varumuutusi ei olnud ja lubjakivi ei kaevandatud.

Ida-Virumaal SUURKÕRTSI maardlas toimus Suurkõrtsi lubjakivikarjääri piires oleva ehituslubjakivi aktiivse tarbevaru täpsustamine ja osaline ümberhindamine passiivseks tarbevaruks.

NARVA maardlas toimus kaevandas OÜ Narva Pajukivi Kadastiku lubjakivikarjäärist 0,4 tuh m³ ehituslubjakivi.

SUURKÕRTSI maardlast kaevandas Kiviluks AS 25,2 tuh m³ ehituslubjakivi.

Jõgevamaal PAJUSI maardlas kaevandas AS Kaltsiit Otisaare ja Otisaare II lubjakivikarjäärist kokku 252,9 tuh m³ ehituslubjakivi. SOPIMETSA maardlas kaevandas OÜ Moreen Sopimetsa II lubjakivikarjäärist 6,3 tuh m³ ehituslubjakivi ja OÜ Luige Kivi Sopimetsa lubjakivikarjäärist 14,5 tuh m³ ehituslubjakivi.

Järvamaal KARINU maardlas toimus ehituslubjakivi ja tehnoloogilise lubjakivi tarbevaru ja reservvaru täpsustamine, ehituslubjakivi aktiivse reservvaru osaline ümberhindamine ning täiendava ehituslubjakivi ja tehnoloogilise lubjakivi tarbevaru ja reservvaru kinnitamine; osaliselt toimus varu täpsustamine Karinu II lubjakivikarjääri piires.

EIVERE maardlas toimus Eivere lubjakivikarjääri ja Eivere II lubjakivikarjääri ümberregistreerimine Järva Paas OÜ nimelt OÜ Eesti Killustik nimele; Eivere lubjakivikarjäärist ja Eivere II lubjakivikarjäärist kaevandati kokku 28,4 tuh m³ ehituslubjakivi. KARINU maardlas kaevandas Nordkalk AS Karinu karjäärist ja Karinu II lubjakivikarjäärist kokku 75,3 tuh m³ tehnoloogilist lubjakivi ning Karinu karjäärist 9,7 tuh m³ ehituslubjakivi.

Läänemaal PUSKU maardlast kaevandas OÜ Ungru Paekivi 3,3 tuh m³ ehituslubjakivi. UNGRU-SEPAKÜLA maardlast Sepaküla mäeeraldiselt kaevandas OÜ Ungru Paekivi 0,2 tuh m³ ehituslubjakivi; korrigeeriti Sepaküla mäeeraldisel 2015. a kaevandatud mahtu; seoses ülekaevandamise tuvastamisega vähendati Sepaküla mäeeraldisega külgneva aktiivse tarbevaru hulka 0,199 tuh m³ võrra ja mäeeraldisel lamamis oleva passiivse reservvaru hulka 0,054 tuh m³ võrra.

Lääne-Virumaal KUNDA maardlas kaevandas Kunda Nordic Tsement AS Aru-Lõuna lubjakivikarjäärist 149,7 tuh m³ tsemendilubjakivi ja 232,1 tuh m³ ehituslubjakivi. VÕHMUTA maardlas toimus Võhmuta lubjakivikarjääri ümberregistreerimine AS EDK nimelt AS SMA Mineral nimele, luba pikendati 10. aasta võrra.

Raplamaal REINU maardlas toimus täiendava ehituslubjakivi tarbevaru kinnitamine. ORAVA maardlas toimus täiendava ehituslubjakivi tarbe- ja reservvaru kinnitamine.

LUBJA maardlas toimus Lubja lubjakivikarjääri ja Lubja II lubjakivikarjääri ümberregistreerimine OÜ Raikküla Karjäär nimelt OÜ Eesti Killustik nimele; karjääridest kaevandati kokku 83,6 tuh m³ ehituslubjakivi.

ORAVA maardlas anti Orgita Dolomiiditooted OÜ-le uus kaevandamisluba Orava lubjakivikarjäär.

REINU maardlas toimus Reinu lubjakivikarjääri ümberregistreerimine AS Teede REV-2 nimelt AS TREV-2 Grupp nimele; karjäärist kaevandati 13,6 tuh m³ ehituslubjakivi. SUTLEMA maardlas kaevandas AS Kiirkandur kahest karjäärist kokku 8,7 tuh m³ ehituslubjakivi; Sutlema II lubjakivikarjääri luba pikendati viie aasta võrra.

Saaremaal KOGULA maardlas kaevandas Moreen OÜ Kogula II lubjakivikarjäärist 15,0 tuh m³ ehituslubjakivi ja AS Level Kogula lubjakivikarjäärist 54,9 tuh m³ ehituslubjakivi. AS Limex kaevandas LÜMANDA-MÕISAKÜLA maardla Tolmu I lubjakivikarjäärist 0,03 tuh m³ tehnoloogilist lubjakivi, kadudena deklareeriti 0,002 tuh m³ tehnoloogilist lubjakivi.

Võrumaal varumuutusi ei olnud.

Eesti Vabariigi 2016. aasta
dolokivivaru koondbilanss
(seisuga 31.12.2016)

Seletuskiri

Seisuga 31. detsember 2016. a on Eestis 35 maardlat, mille põhimaavara on dolokivi. Ehitusdolokivi leidub 29 maardlas, tehnoloogilist dolokivi 5 maardlas, täitedolokivi 3 maardlas, viimistlusdolokivi 9 maardlas.

Kuni 31.12.2016 kehtinud maapõuseaduse tähenduses üleriigilise tähtsusega maardlaid on 6 – ANELEMA, HELLAMAA, KAARMA, KOONGA, KUREVERE, ORGITA-HAIMRE. 2016. aastal kaevandati neljast maardlast 2,4 tuh m³ viimistlusdolokivi, kaheksast maardlast 527,6 tuh m³ ehitusdolokivi, ühest maardlast 75,4 tuh m³ tehnoloogilist dolokivi ja ühest maardlast 1,8 tuh m³ täitedolokivi.

Ehitusdolokivi bilansitabelis on kadude veerus kajastatud see varu kogus, mis varasematel aastatel on kaevandajate poolt valesti kaevandatud mahu aruannetes deklareeritud ja mille osas 2016. aasta jooksul esitati varasemate perioodide kohta täpsustavad mahu aruanded. Andmete korrigeerimisest tulenevalt vähenes varasemate perioodide täpsustuste tõttu mäeeraldiste ehitusdolokivi varu 0,1 tuh m³ võrra.

Jõgevamaal RÕSTLA maardlas tunnistati kehtetuks Põltsamaa Graniit OÜ-le kuuluvad Rõstla paekarjääri ja Rõstla II paekarjääri maavara kaevandamise load, asemele anti uus ühine Rõstla dolokivikarjääri maavara kaevandamise luba, loa omanikuks määrati Osaühing Eesti Killustik; karjäärist kaevandati kokku 164,1 tuh m³ ehitusdolokivi reservvaru: korrigeeriti Rõstla paekarjääri 2014. aastal kaevandatud mahtu. SOPIMETSA maardlas kaevandas OÜ Moreen Sopimetsa II lubjakivikarjäärist 113,5 tuh m³ ehitusdolokivi tarbevaru, OÜ Luige Kivi kaevandas Sopimetsa lubjakivikarjäärist 29,0 tuh m³ ehitusdolokivi reservvaru.

Järvemaal KAREDA maardlas pikendati Kareda dolomiidikarjääri kaevandamisluba viie aasta võrra, mäeeraldisest jäeti välja ehitusdolokivi varu; Väo Paas OÜ kaevandas karjäärist 44,8 tuh m³ ehitusdolokivi.

Läänemaal KUREVERE maardlas kaevandas Nordkalk AS Esivere dolokivikarjäärist 100,0 tuh m³ tehnoloogilist dolokivi.

Lääne-Virumaal 2016. a kaevandamist ja varumuutusi ei toimunud.

Pärnumaal kinnitati ehitusdolokivi tarbevaru ja kanti keskkonnaregistrisse uus KOBRA maardla.

ANELEMA maardlas toimus Anelema dolokivikarjääri ümberregistreerimine AS Reiden Dolomiit nimelt OÜ Eesti Killustik nimele, karjäärist kaevandati 33,2 tuh m³ ehitusdolokivi; Nurme Teedehitus OÜ-le anti uus kaevandamisluba Anelema III dolokivikarjäär; Anelema II dolokivikarjäärist kaevandas Nurme Teedehitus OÜ 31,6 tuh m³ ehitusdolokivi.

Raplamaal LUBJA maardlas toimus Lubja lubjakivikarjääri ja Lubja II lubjakivikarjääri ümberregistreerimine OÜ Raikküla Karjäär nimelt OÜ Eesti Killustik nimele; Lubja lubjakivikarjäärist kaevandati 20,1 tuh m³ ehitusdolokivi. ORGITA-HAIMRE maardlas kaevandas AS Saare Dolomiit Orgita V dolokivikarjäärist 0,6 tuh m³

Maavaravarude koondbilanss 2016

viimistlusdolokivi ja 9,4 tuh m³ ehitusdolokivi, OÜ Orgita Dolomiiditooted kaevandas Orgita paekarjäärast 1,2 tuh m³ ehitusdolokivi, OÜ Limestone Orgita II paekarjäärast 5,0 tuh m³ ehitusdolokivi.

Saaremaal TAGAVERE maardlas toimus Tagavere dolokivikarjääri mäeeraldise piires ehitusdolokivi varu täpsustamine, viimistlusdolokivi hinnati ümber täitedolokiviks.

KAARMA maardlast kaevandas Saare Dolomiit-Väokivi OÜ 1,4 tuh m³ viimistlusdolokivi. KOPLI maardlast kaevandas Dolokivi OÜ 0,3 tuh m³ viimistlusdolokivi. SELGASE (MUSTJALA) maardlas kaevandas Haakeri OÜ Haakeri dolomiidikarjäärast 0,1 tuh m³ viimistlusdolokivi ja 0,3 tuh m³ ehitusdolokivi.

TAGAVERE maardlast kaevandas Maravo AS 1,8 tuh m³ täitedolokivi; Tagavere dolokivikarjääri mäeeraldise maavara kaevandamise luba viidi vastavusse olemasoleva varule ning korrigeeriti mäeeraldise piiri.

Viljandimaal 2016. a kaevandamist ja varumuutusi ei toimunud.

Võrumaal MARINOVA maardlas toimus Marinova dolokivikarjääri laienemine, hiljem registreeriti Marinova dolokivikarjääri maavara kaevandamise luba ümber Teede REV-2 AS nimelt AS TREV-2 Grupp nimele, karjäärast kaevandati 33,1 tuh m³ ehitusdolokivi tarbevaru ja 39,2 tuh m³ ehitusdolokivi reservvaru; Aigren OÜ-le anti uus kaevandamisluba Marinova II dolokivikarjäär, kust kaevandati 9,3 tuh m³ ehitusdolokivi tarbevaru.

Eesti Vabariigi 2016. aasta
kristalliinse ehituskivivaru koondbilanss
(seisuga 31.12.2016)

Seletuskiri

Seisuga 31. detsember 2016. a on Eestis üks kristalliinse ehituskivi maardla MAARDU kristalliinse ehituskivi maardla, mis asub **Harjumaal**. Kuni 31.12.2016 kehtinud maapõueseaduse tähenduses on Maardu maardla üleriigilise tähtsusega.

Graniiti on Eestis 1970-ndatel uuritud ka Hiiumaal Paluküla leiukohas, kuid materjali halva kvaliteedi ja kaevandamisraskuste tõttu hinnati ala perspektiivituks ning arvatud varu ei kinnitatud.

Kristalliinset ehituskivi 2016. aastal kaevandatud ei ole.

Eesti Vabariigi 2016. aasta
savivaru koondbilanss
(seisuga 31.12.2016)

Seletuskiri

Seisuga 31. detsember 2016. a on Eestis 46 maardlat, mille põhimaavara on savi. Keraamilist savi leidub 44 maardlas, keramsiidisavi 2 maardlas, tsemendisavi 1 maardlas ja raskeltsulavat savi 1 maardlas. Kuni 31.12.2016 kehtinud maapõueseaduse tähenduses üleriigilise tähtsusega maardlaid on 6 – ARUMETSA, ASERI, JOOSU, KALLAVERE (ÜLGASE), KUNDA, KÜLLATOVA.

2016. aastal kaevandati Eestis ühest maardlast 19,2 tuh m³ tsemendisavi, ühest maardlast 16,5 tuh m³ keraamilist savi, keraamsiidisavi ja raskeltsulavat savi ei kaevandatud.

Ida-Virumaal ASERI maardlas kaevandas AS Wienerberger Aseri savikarjäärist 16,5 tuh m³ keraamilist savi.

Lääne-Virumaal kaevandas AS Kunda Nordic Tsement KUNDA maardla Mereäärsest savikarjäärist 19,2 tuh m³ tsemendisavi.

Harjumaal, Hiiumaal, Jõgevamaal, Järvamaal, Läänemaal, Põlvamaal, Pärnumaal, Raplamaal, Saaremaal, Tartumaal, Viljandimaal ja Võrumaal savi ei kaevandatud ja muid varumuutusi ei olnud.

Eesti Vabariigi 2016. aasta
liivavaru koondbilanss
(seisuga 31.12.2016)

Seletuskiri

Seisuga 31. detsember 2016. a on Eestis 302 maardlat, kus liiv on põhimaavara. Paljudes maardlates levib liiv ja kruus korraga. Ehitusliiva leidub 343 maardlas, täiteliiva 179 maardlas ja tehnoloogilist liiva 4 maardlas. Kolm maardlat asuvad kahes maakonnas. Kuni 31.12.2016 kehtinud maapõueseaduse tähenduses üleriigilise tähtsusega liivamaardlaid on 9 – HIIUMADALA, KAKU, NAISSAARE, PANNJÄRVE, PIUSA, IHASALU, KURADIMUNA, KÕPU ja TALLINNA-SAKU.

2016. aastal kaevandati kokku 33,0 tuh m³ tehnoloogilist liiva, 2933,7 tuh m³ ehitusliiva ja 1131,8 tuh m³ täiteliiva. Kaevandati 146-st maardlast.

Ehitusliiva ja täiteliiva bilansitabelites on kadude veerus kajastatud see varu kogus, mis varasematel aastatel on kaevandajate poolt valesti kaevandatud mahu aruannetes deklareeritud (näiteks mahu aruandes oli kajastatud ehitusliiva kaevandamine, kuid nüüd täpsustati, et tegelikult kaevandati maa-ainest või ehituskruusa) ja mille kohta 2016. aasta jooksul esitati varasemate perioodide kohta täpsustavad mahu aruanded või on andmete kontrollimise käigus selgunud viga varasemate perioodide bilansikandes. Andmete korrigeerimisest tulenevaid varu muutusi oli nii negatiivses kui ka positiivses suunas, kokku suurenes varasemate perioodide täpsustuste tõttu mäeeraldiste ehitusliiva varu 44,9 tuh m³ võrra ja täieliiva varu vähenes 2,3 tuh m³ võrra.

Harjumaal AARNAMÄE maardlas toimus Aarnamäe liivakarjääri piires oleva ehitusliiva varu täpsustamine. KARUDE maardlas toimus täiendava ehitusliiva tarbevaru kinnitamine. KUUSALU maardlas toimus Kuusalu IV liivakarjääri ja Kuusalu III mäeeraldise piires oleva ehitusliiva varu täpsustamine ja osaline ümberhindamine.

Harjumaal leidub ehitusliiva 42-s maardlas, täiteliiva leidub 17-s maardlas, neist toimus kaevandamine 16-s.

AARNAMÄE maardlast kaevandas Nordecon AS 64,5 tuh m³ ehitusliiva.

AUDEVÄLJA maardlas kaevandas Lemminkäinen Eesti AS Audevälja II kruusakarjäärist 0,4 tuh m³ ehitusliiva ja 0,1 tuh m³ täiteliiva; OÜ Padise Grupp kaevandas Kruusa karjäärist 1,1 tuh m³ ehitusliiva; korregeeriti Kruusa karjäärist 2014. aastal kaevandatud ehitusliiva mahtu.

HUNTAUGU maardlas toimus Huntaugu I liivakarjääri ümberregistreerimine Teede REV-2 AS nimelt AS TREV-2 Grupp nimele; Kiiu Soon OÜ-le anti uus kaevandamisluba Huntaugu V liivakarjäär, kust kaevandati 33,8 tuh m³ ehitusliiva; kehtetuks tunnistati Huntaugu I liivakarjääri olemasolev maavara kaevandamise luba ja asemele anti uus luba; Huntaugu liivakarjääri mäeeraldis laienes sügavuti, AS Kumari kaevandas karjäärist 6,3 tuh m³ ehitusliiva; OÜ Kiiu Soon kaevandas Huntaugu II ja Huntaugu III mäeeraldiselt kokku 245,3 tuh m³.

KALAJÄRVE maardlas anti Kaitseministeeriumile uus kaevandamisluba Kalajärve liivakarjäär. KARJAKÜLA maardlast kaevandas AS Kiirkandur 3,4 tuh m³ täiteliiva. KARUDE maardlas toimus Karude IV liivakarjääri mäeeraldise laienemine.

KOSE-RISTI maardlas kaevandas AS K.U.Mell Kose-Risti II mäeeraldiselt 3,0 tuh m³ ehitusliiva ja 1,9 tuh m³ täiteliiva; korregeeriti Kose-Risti III kruusakarjääri mäeeraldise piiri ja varu kogust.

KUUSALU maardlas kaevandas OÜ Kiiu Soon kolmelt mäeeraldiselt kokku 148,0 tuh m³ ehitusliiva.

Maavaravarude koondbilanss 2016

KÕRNUMÄE maardlas kaevandas Tallinna Teede Aktsiaselts Väike-Kõrnomaa karjäärist 0,4 tuhat m³ ehitusliiva ja 84,0 tuhat m³ täiteliiva.

PALUSAARE maardlas toimus Palusaare kruusakarjääri ümberregistreerimine Kolmas Ettevõtte OÜ nimelt Kivimeistrid OÜ nimele.

POOLVAHE maardlast kaevandas OÜ Mineraal 127,0 tuhat m³ ehitusliiva.

RAUDOJA maardlast kaevandas Lemminkäinen Eesti AS 17,8 tuhat m³ ehitusliiva.

SELI maardlas anti Kiviluks AS-le uus kaevandamisluba Seli III kruusakarjäär; Kiviluks AS kaevandas Seli karjäärist 1,0 tuhat m³ ehitusliiva ja Seli II kruusakarjäärist 1,0 tuhat m³ täiteliiva.

SOODLA maardlas kaevandas OÜ Mineraal Soodla II liivakarjäärist 154,0 tuhat m³ täiteliiva.

SUURESTA maardlast kaevandas Arkop OÜ 7,1 tuhat m³ täiteliiva; korrigeeriti Suuresta liivakarjäärist 2015. aastal kaevandatud ehitusliiva ja täiteliiva mahtu.

SÕMERU maardlas kaevandas Nordecon AS Sõmeru II liivakarjäärist 0,2 tuhat m³ ehitusliiva.

TALLINNA-SAKU maardlas toimus Tammemäe III liivakarjääri ümberregistreerimine AS Teede REV-2 nimelt AS TREV-2 Grupp nimele, karjäärist kaevandati 226,5 tuhat m³ ehitusliiva; Kiirkandur AS kaevandas Liivalaia 4 karjäärist 63,7 tuhat m³ ehitusliiva; AS Lemminkäinen Eesti kaevandas Talteri liivakarjäärist 139,3 tuhat m³ ehitusliiva; AS Silikaat kaevandas Männiku ja Männiku II liivakarjäärist kokku 303,3 tuhat m³ ehitusliiva ja 147,0 tuhat m³ täiteliiva; AS TREF Nord kaevandas Tammemäe IV liivakarjäärist 54,9 tuhat m³ ehitusliiva; OÜ C.B.A. kaevandas Männiku V liivakarjäärist ja Liivalaia III liivakarjäärist kokku 85,8 tuhat m³ ehitusliiva ja 26,4 tuhat m³ täiteliiva.

VAHELAANE maardlas kaevandas AS Kiviluks Vahelaane II kruusakarjäärist 0,6 tuhat m³ ehitusliiva ja 2,4 tuhat m³ täiteliiva; Kuusalu Veod OÜ kaevandas Vahelaane V kruusakarjäärist 5,7 tuhat m³ ehitusliiva.

VAIDASOO maardlast kaevandas Nordecon AS 1,2 tuhat m³ ehitusliiva ja 0,7 tuhat m³ täiteliiva.

Hiiumaal leidub ehitusliiva 18 maardlas, täiteliiva leidub 4-s maardlas, neist kaevandati kolmes.

MALVASTE maardlas kaevandas Hiiu Teed OÜ Malvaste II liivakarjäärist 0,1 tuhat m³ ehitusliiva; OÜ Hiiu Autotrans kaevandas Malvaste karjäärist 1,0 tuhat m³ ehitusliiva; Malvaste liivakarjääri mäeeraldise ala tunnistati korrastatuks. MÄÄVLI maardlas toimus Kapasto II kruusakarjääri ümberregistreerimine OÜ Kapasto Kaevandus nimelt Kameks OÜ nimele, karjäärist kaevandati 2,1 tuhat m³ ehitusliiva; Hiiu Teed OÜ kaevandas Kapasto IV kruusakarjäärist ja Kapasto liivakarjäärist kokku 3,4 tuhat m³ ehitusliiva.

PARTSI maardlas anti Maanteeametile uus kaevandamisluba Partsi VII kruusakarjäär.

SUUREPSI maardlast kaevandas Riigimetsa Majandamise Keskus 17,0 tuhat m³ ehitusliiva ja 12,2 tuhat m³ täiteliiva.

Ida-Virumaal kinnitati ehitusliiva tarbevaru ja kanti keskkonnaregistrisse uus KIRIKUKÜLA maardla. RIIGIKÜLA maardlas toimus Riigiküla liivakarjääri piires oleva täiteliiva jääkvaru mahakandmine, seoses kaevandamisväärse varu puudumisega. PANNJÄRVE maardlas toimus ehitusliiva aktiivse reservvaru osaliselt kasutamaks ja kaevandatavaks tunnistamine.

Maakonnas leidub ehitusliiva 11-s maardlas, täiteliiva leidub 13-s maardlas, neist kaevandati viies.

IISAKU maardlas pikendati Iisaku kruusakarjääri kaevandamisluba viie aasta võrra, korrigeeriti mäeeraldise piiresse jäävat ehitusliiva mahtu, ühtlasi korrigeeriti Iisaku kruusakarjäärist 2005., 2006., 2007., 2009. ja 2010. aastal kaevandatud mahtu.

KARLEPI maardlast kaevandas Metsamaahalduse AS 9,5 tuhat m³ täiteliiva. KOLLASE maardlas pikendati Kollase karjääri kaevandamisluba viie aasta võrra.

PANNJÄRVE maardlas kaevandas AS Silbet Pannjärve II liivakarjäärist 49,9 tuhat m³ ehitusliiva reservvaru.

Maavaravarude koondbilanss 2016

REBASE maardlas kaevandas OÜ Loam Rebase III liivakarjäär ja Rebase II liivakarjäär kokku 0,5 tuh m³ ehitusliiva ja 0,2 tuh m³ täiteliiva. RIIGIKÜLA maardlast kaevandas Nordecon AS 5,2 tuh m³ täiteliiva, Riigiküla liivakarjääri mäeeraldise ala tunnistati korrastatuks.

SÜSINÖMME maardlas kaevandas Lemminkäinen Eesti AS Süsinõmme liivakarjäär 0,9 tuh m³ täiteliiva.

TUDULINNA maardlas pikendati Tudulinna kruusakarjääri kaevandamisluba viie aasta võrra.

Jõgevamaal SIIMUSTI (JÕGEVA) maardlas toimus Mäni liivakarjääri lamamis oleva täiendava ehitusliiva aktiivse ning passiivse tarbevaru kinnitamine.

Maakonnas leidub ehitusliiva 24-s maardlas, täiteliiva leidub 7-s maardlas, neist kaevandati seitsmes.

KALEVI maardlas kaevandas OÜ Moreen Kalevi liivakarjäär 4,5 tuh m³ ehitusliiva. JASKA maardlas toimus Jaska liivakarjääri ümberregistreerimine AS Vooremaa Teed nimelt AS TREV-2 Grupp nimele.

METSKONNA maardlas anti Kuremaa ENVEKO AS-le uus kaevandamisluba Metskonna karjäär, korrigeeriti mäeeraldise piiri ja karjääri piiresse jäävat ehitusliiva kogust.

ODIVERE maardlast kaevandas OÜ Neli Transport 6,8 tuh m³ ehitusliiva ja 0,042 tuh m³ täiteliiva.

REASTVERE maardlas kaevandas OÜ Sadala Agro Reastvere IV ja III liivakarjäär kokku 3,0 tuh m³ ehitusliiva.

SIIMUSTI (JÕGEVA) maardlas kaevandas OÜ Siimel Siimusti liivakarjäär 14,5 tuh m³ täiteliiva; Sandpit OÜ kaevandas Siimusti III liivakarjäär 46,0 tuh m³ ehitusliiva ja 10,6 tuh m³ täiteliiva; OÜ Moreen kaevandas Liiva II liivakarjäär 9,5 tuh m³ ehitusliiva; aegus Siimusti II karjääri maavara kaevandamise luba.

SOOMEVERE maardlas toimus Soomevere liivakarjääri ümberregistreerimine AS Vooremaa Teed nimelt AS TREV-2 Grupp nimele.

SÕÖRU maardlas toimus Sõõru liivakarjääri ümberregistreerimine AS Teede REV-2 nimelt AS TREV-2 Grupp nimele.

VEIA maardlast kaevandas Geoforce OÜ 18,7 tuh m³ ehitusliiva. VILKMANNI maardlas kaevandas OÜ Moreen Vilkmanni liivakarjäär 4,5 tuh m³ ehitusliiva. VÕTIKVERE maardlast kaevandas Moreen OÜ 15,4 tuh m³ ehitusliiva ja 8,0 tuh m³ täiteliiva.

Järvamaal KARUDE maardlas toimus täiteliiva tarbevaru täpsustamine.

Maakonnas leidub ehitusliiva 8-s maardlas ja täiteliiva 8-s maardlas, neist kaevandati kuues.

KARUDE maardlas kaevandas Nordecon AS Karude IV liivakarjäär 10,4 tuh m³ täiteliiva; AS Järva Teed kaevandas Karude II kruusakarjäär 12,2 tuh m³ täiteliiva, korrigeeriti karjäär 2015. aastal kaevandatud täiteliiva mahtu.

LIIVAMÄE maardlas kaevandas Nordecon AS Liivamäe II liivakarjäär 3,0 tuh m³ ehitusliiva ja 1,8 tuh m³ täiteliiva; Liivamäe II liivakarjääri mäeeraldise ala laiendati pindalaliselt; Liivamäe karjääri mäeeraldise ala tunnistati korrastatuks. LINTSI maardlast kaevandas Homeline OÜ 4,3 tuh m³ täiteliiva; Lintsi kruusakarjääri luba pikendati viie aasta võrra.

MÕISAMETSA maardlas anti Tallinna Teede Aktsiaseltsile uus kaevandamisluba Mõisametsa liivakarjäär.

NEITLA maardlas kaevandas Marika Tuherm Neitla II liivakarjäär 2,8 tuh m³ ehitusliiva; Albu Vallavalitsus kaevandas Neitla liivakarjäär 41,0 tuh m³ ehitusliiva ja 7,7 tuh m³ täiteliiva.

RÕAMÄE maardlas toimus Rõamäe liivakarjääri ümberregistreerimine Viru Mäebüroo OÜ nimelt Nordecon AS nimele, karjäär 20,4 tuh m³ ehitusliiva.

VISSUVERE maardlas tunnistati kehtetuks olemasolev maavara kaevandamise luba ja asemele anti uus luba.

ÄNARI maardlas kaevandas Mateko OÜ 3,8 tuh m³ täiteliiva; Änari liivakarjääri mäeeraldis laienes pindalaliselt.

Läänemaal HINDASTE maardlas toimus olemasoleva ehitusliiva reservvaru osaline ümberhindamine ja täiendava ehitusliiva tarbevaru kinnitamine. OHEMÄE maardlas toimus olemasoleva ehitusliiva tarbevaru täpsustamine ja täiendava ehitusliiva ja täiteliiva tarbevaru kinnitamine, täiteliiv jääb Ohemäe liivakarjääri piiresse.

Maakonnas leidub ehitusliiva 17 maardlas ja täiteliiva viies maardlas, neist kaevandati neljas.

JAAKNA maardlas anti Lääne Teed OÜ-le uus kaevandamisluba Jaakna kruusakarjäär; Sandpit OÜ kaevandas Jaakna III liivakarjäärist 10,0 tuh m³ ehitusliiva ja 6,7 tuh m³ täiteliiva; Tallinna Teede AS kaevandas Jaakna II liivakarjäärist 1,3 tuh m³ ehitusliiva. KAOPALU maardlas toimus Kaopalu II kruusakarjääri mäeeraldisse piiri korrigeerimine maakasutusõigusest tulenevalt, luba pikendati viie aasta võrra. KÜÜNIMÄE maardlast kaevandas Variku Liiv OÜ 22,0 tuh m³ ehitusliiva.

VATLA maardlast kaevandas Lihula Maaparandus AS 0,3 tuh m³ täiteliiva.

Lääne-Virumaal SAKSI maardlas toimus Saksi liivakarjääri piires oleva ehitusliiva ja täiteliiva jääkvaru täpsustamine.

Maakonnas leidub ehitusliiva 28-s maardlas ja täiteliiva 12-s maardlas, neist kaevandati 11-s.

HAAVA (RAKVERE) maardlas laiendati Haava III karjääri mäeeraldisse ala. HURTJA maardlas korrigeeriti Hurtja liivakarjäärist 2015. aastal kaevandatud ehitusliiva mahtu.

KAASIKU maardlas kaevandas Midam OÜ Kaasiku II liivakarjäärist 1,1 tuh m³ ehitusliiva. KELLAVERE-VESKMÄE maardlas kaevandas Osaühing Heino Veod Kuusemetsa karjäärist 12,4 tuh m³ ehitusliiva, Veskimäe Liivamaardla OÜ kaevandas Kellavere-Veskimäe liivakarjäärist 38,5 tuh m³ ehitusliiva ja 8,8 tuh m³ täiteliiva, korrigeeriti Kellavere-Veskimäe liivakarjäärist 2015. aastal kaevandatud täiteliiva mahtu.

MALEVA maardlas kaevandas Kivikandur OÜ Maleva II kruusakarjäärist 0,4 tuh m³ ehitusliiva.

MEIBAUMI maardlast kaevandas FIE Tiiu Elmend Mäeotsa Talu 4,4 tuh m³ täiteliiva. PIKAMETSA maardlas kaevandas Eesti Teed AS Pikametsa liivakarjäärist 0,1 tuh m³ täiteliiva.

RAIGU maardlast kaevandas Thorsen Grupp OÜ 28,7 tuh m³ ehitusliiva.

SAKSI maardlas anti Sisek OÜ-le uus kaevandamisluba Saksi kruusakarjäär, kust kaevandati 2,4 tuh m³ ehitusliiva ja 1,2 tuh m³ täiteliiva.

SOOMUKSE maardlas kaevandas Metsatervenduse OÜ Soomukse II kruusakarjäärist 0,1 tuh m³ ehitusliiva ja OÜ Kadrina Kommunaal Soomukse kruusakarjäärist 1,6 tuh m³ ehitusliiva.

SÄMI maardlast kaevandas Kohala SF OÜ 4,5 tuh m³ täiteliiva.

TAMMIKU maardlas kaevandas Thabelinus OÜ Tammiku III liivakarjäärist 6,1 tuh m³ ehitusliiva, AS Eesti Teed kaevandas Tammiku liivakarjäärist 14,1 tuh m³ ehitusliiva; korrigeeriti Tammiku III liivakarjäärist 2015. aastal kaevandatud ehitusliiva mahtu ja Tammiku II liivakarjäärist 2013. aastal kaevandatud ehitusliiva mahtu.

VELTSI (PAHNIMÄE) maardlas kaevandas AS Eesti Teed Veltsi karjäärist 8,3 tuh m³ ehitusliiva.

Põlvemaal VOOREPALU maardlas toimus täiendava täiteliiva tarbevaru kinnitamine. KRÜÜDNERI maardlas toimus Krüüdneri liivakarjääri piires olemasoleva ehitusliiva tarbevaru täpsustamine ja täiendava varu kinnitamine.

Maakonnas leidub ehitusliiva 18-s maardlas, täiteliiva 13-s maardlas ja tehnoloogilist liiva ühes maardlas, neist kaevandati kuues.

KANGRU maardlast kaevandas Kangru Karjäär OÜ 13,8 tuh m³ ehitusliiva; korrigeeriti Kangru liivakarjäärist 2015. aastal kaevandatud ehitusliiva mahtu. KADAJA maardlas toimus Kadaja II liivakarjääri ümberregistreerimine AS Teede REV-2 nimelt AS TREV-2 Grupp nimele; karjäärist kaevandati 42,3 tuh m³ täiteliiva. KRÜÜDNERI maardlas toimus Krüüdneri II liivakarjääri ja Krüüdneri V liivakarjääri ümberregistreerimine AS Teede REV-2 nimelt AS TREV-2 Grupp nimele, kahest karjäärist kaevandati kokku 29,1 tuh m³ ehitusliiva; OÜ Krüüdneri Karjäär kaevandas Kalda liivakarjäärist ja Krüüdneri liivakarjäärist kokku 69,3 tuh m³ ehitusliiva.

PIIROJA maardlas toimus Piroja II liivakarjääri ümberregistreerimine AS Teede REV-2 nimelt AS TREV-2 Grupp nimel; karjäärist kaevandati 0,6 tuh m³ täiteliiva.

SÕRESTE maardlas toimus Sõreste IV liivakarjääri ümberregistreerimine AS Teede REV-2 nimelt AS TREV-2 Grupp nimele, karjäärist kaevandati 47,9 tuh m³ ehitusliiva ja 34,7 tuh m³ täiteliiva; OÜ Aigren kaevandas Sõreste liivakarjäärist 6,2 tuh m³ ehitusliiva; Rae Kivitehas OÜ kaevandas Sõreste II liivakarjäärist 26,0 tuh m³ täiteliiva.

TORNIMÄE maardlast kaevandas AAV Teenused OÜ 0,2 tuh m³ täiteliiva.

Pärnumaal kinnitati täiteliiva tarbevaru ja kanti keskkonnaregistrisse uus TÕITOJA maardla ja KUIARU maardla. Kinnitati ehitusliiva tarbevaru ja kanti keskkonnaregistrisse uus KOBRA maardla. SOOMRA maardlas toimus ehitusliiva reservvaru osaline ümberhindamine ja täiendava ehitusliiva ja täiteliiva tarbevaru kinnitamine. VÕISTE maardlas toimus ehitusliiva reservvaru osaline ümberhindamine ja täiendava täiteliiva tarbevaru kinnitamine. POTSEPA maardlas toimus Potsepa liivakarjääri piires oleva ehitusliiva ja täiteliiva varu täpsustamine.

Maakonnas leidub ehitusliiva 22-s maardlas, täiteliiva 18-s maardlas, neist kaevandati üheksas.

EASSALU maardlas kaevandas OÜ Nurme Teedehitus Eassalu V kruusakarjäärist 11,8 tuh m³ ehitusliiva ja 1,0 tuh m³ täiteliiva; Sytembox OÜ kaevandas Eassalu IV mäeeraldiselt 2,0 tuh m³ ehitusliiva; Eassalu IV mäeeraldise maavara kaevandamise luba aegus. ENNIKSE maardlas anti Varbla Puhkeküla AS-le uus kaevandamisluba Ännikse kruusakarjäär.

KAISTE maardlast kaevandas AS Kiirkandur 9,0 tuh m³ ehitusliiva. KUIARU maardlas anti Sokkel Holding OÜ-le uus kaevandamisluba Kuiaru kruusakarjäär. KÕRSA maardlas anti Tee & Maa OÜ-le uus kaevandamisluba Kõrsa kruusakarjäär, kust kaevandati 7,3 tuh m³ täiteliiva.

LAURI maardlast kaevandas Maanteeamet 1,7 tuh m³ täiteliiva.

MUSTU-NÕMME maardlast kaevandas AS Lihula Maaparandus 0,8 tuh m³ ehitusliiva.

POTSEPA maardlas toimus Potsepa liivakarjääri ümberregistreerimine AS Reiden Potsepa nimelt OÜ Eesti Killustik nimele, karjäärist kaevandati 14,4 tuh m³ ehitusliiva ja 22,7 tuh m³ täiteliiva.

SELJAMETSA maardlast kaevandas Nordecon AS 1,3 tuh m³ täiteliiva tarbevaru ja 1,6 tuh m³ täiteliiva reservvaru.

SIKANA maardlas kaevandas Vändra MP OÜ Sikana III kruusakarjäärist 0,033 tuh m³ ehitusliiva. SOOMRA maardlas kaevandas OÜ Tambira Soomra II kruusakarjäärist 3,9 tuh m³ ehitusliiva ja 2,9 tuh m³ täiteliiva; Nurme Teedehitus OÜ kaevandas Soomra kruusakarjäärist 15,1 tuh m³ täiteliiva.

URISSAARE maardlas kaevandas Grossi Puit OÜ Urissaare II liivakarjäärist 81,7 tuh m³ ehitusliiva.

Raplamaal leidub ehitusliiva 15 maardlas, täiteliiva 8-s maardlas, neist kaevandati üheksas.

AHEKÕNNU maardlas toimus Ahekõnnu II kruusakarjääri ümberregistreerimine Teede REV-2 AS nimelt AS Teede REV-2 Grupp nimele, hiljem AS TREV-2 Grupp nimele. AKIMATSI maardlas kaevandas OÜ Teekate Kullamaa II liivakarjäärist 1,0 tuh m³ täiteliiva. ALESTI maardlas kaevandas Speedline Baltic OÜ Alesti kruusakarjäärist 5,5 tuh m³ ehitusliiva ja 2,0 tuh m³ täiteliiva ning Alesti II kruusakarjäärist 0,1 tuh m³ täiteliiva.

HAGUDI maardlas kaevandas Elektriväli OÜ Hagudi II kruusakarjäärist 4,1 tuh m³ ehitusliiva ja 1,1 tuh m³ täiteliiva; Hagudi III kruusakarjääri maavara kaevandamise luba pikendati viie aasta võrra. HERTU maardlast kaevandas Riigimetsa Majandamise Keskus 6,8 tuh m³ ehitusliiva.

KENNI maardlas aegus 31.12.2015 Kenni kruusakarjääri maavara kaevandamise luba.

KÜNKA maardlas toimus Künka kruusakarjääri ümberregistreerimine Teede REV-2 AS nimelt AS TREV-2 Grupp nimele; karjäärist kaevandati 9,5 tuh m³ ehitusliiva ja 9,9 tuh m³ täiteliiva.

PURILA maardlast kaevandas Speedline Baltic OÜ 0,04 tuh m³ ehitusliiva ja 0,045 tuh m³ täiteliiva.

RAJA maardlas kaevandas Sokkel Holding OÜ Raja kruusakarjäärist 7,5 tuh m³ ehitusliiva.

SONNI maardlas kaevandas Homeline OÜ Sonni kruusakarjäärist 10,5 tuh m³ ehitusliiva ja 3,4 tuh m³ täiteliiva.

VANAKUBJA maardlast kaevandas OÜ Orgita Dolomiiditooted 0,1 tuh m³ täiteliiva.

Saaremaal TÕRISE maardlas toimus täiendava ehitusliiva ja täiteliiva tarbevaru kinnitamine.

Maakonnas leidub ehitusliiva 20 maardlas, täiteliiva 8-s maardlas, neist kaevandati kümnes.

KÕÕRU maardlast kaevandas Saare Ere AS 1,6 tuh m³ ehitusliiva.

LAGENÕMME maardlas kaevandas Abiks Ikka OÜ Lagenõmme III kruusakarjäärist 1,5 tuh m³ ehitusliiva reservvaru; AS Saare Ere kaevandas Lagenõmme II kruusakarjäärist 3,0 tuh m³ ehitusliiva, korrigeeriti karjäärist 2014-2015. aastal kaevandatud täiteliiva mahtu.

MEIUSTE maardlast kaevandas AS Eesti Teed 16,6 tuh m³ ehitusliiva; Meiuste liivakarjääri mäeeraldise sügavust vähendati, et oleks tagatud mäeeraldise korrastamine metsamaaks.

NASVA maardlast kaevandas OÜ Moreen 0,9 tuh m³ ehitusliiva ja 1,1 tuh m³ täiteliiva.

OOREMAA maardlas kaevandas OÜ Agnus Grupp Ooremaa IV kruusakarjäärist 0,8 tuh m³ ehitusliiva ja 4,2 tuh m³ täiteliiva.

TIKKA maardlast kaevandas AS Level 3,6 tuh m³ täiteliiva. TÕRISE maardlast kaevandas Lääne-Saare Vallavalitsus 1,1 tuh m³ ehitusliiva.

VARKJA liivamaardlas kaevandas AS Level Varkja II liivakarjäärist 3,0 tuh m³ ehitusliiva ja 0,5 tuh m³ täiteliiva. AS Eesti Teed kaevandas VARKJA kruusamaardlas Varkja II kruusakarjäärist 0,6 tuh m³ ehitusliiva ja VIIERISTI maardlas Viieristi liivakarjäärist 0,1 tuh m³ ehitusliiva.

Tartumaal SUUREMÄE ja VÄLGI-SELGISE maardlas toimus täiendava ehitusliiva ja täiteliiva varu kinnitamine. KUKEMETSA ja LÕHMUSE (LAEVA II) maardlas toimus täiendava ehitusliiva tarbevaru kinnitamine. INGLISMÄE (INGLIMÄE) maardlas toimus täiendava ehitusliiva ja täiteliiva tarbevaru kinnitamine ning olemasoleva tarbevaru koguse täpsustamine.

Maakonnas leidub ehitusliiva 22-s maardlas ja täiteliiva 20-s maardlas, neist oli kasutuses 19.

AARDLAPALU maardlas kaevandas AS Ropka Liiv Aardlapalu II liivakarjäärist 76,9 tuh m³ ehitusliiva ja 91,7 tuh m³ täiteliiva.

INGLISMÄE (INGLIMÄE) maardlas laienes sügavuti ning korrigeeriti Inglismäe II täiteliivakarjääri mäeeraldisse piire vastavaks tarbevaru piirile, mäeeraldisse nimeks sai Inglismäe II liivakarjäär, luba pikendati 2031. aastani, karjäärist kaevandati 13,9 tuhat m³ täiteliiva; korrigeeriti Inglismäe liivakarjääri piire ja viidi vastavaks tarbevaru piirile; Inglismäe OÜ kaevandas Inglismäe liivakarjäärist 2,3 tuhat m³ ehitusliiva ja 16,4 tuhat m³ täiteliiva.

JÄRVEPERA maardlast kaevandas AS Eesti Teed Järvepera II liivakarjäärist 0,036 tuhat m³ ehitusliiva ja Järvepera liivakarjäärist 11,2 tuhat m³ ehitusliiva.

KAARSIMÄE maardlas tunnistati kehtetuks Kaarsimäe V liivakarjääri maavara kaevandamise luba, asemele anti ühendatud Kaarsimäe liivakarjääri maavara kaevandamise luba, mis hõlmab endiseid Kaarsimäe V liivakarjääri, Kaarsimäe ja Kaarsimäe IV kruusakarjääri mäeeraldisi alasid; Melior-M OÜ kaevandas karjäärist 0,6 tuhat m³ ehitusliiva ja 10,8 tuhat m³ täiteliiva; korrigeeriti Kaarsimäe III liivakarjäärist 2014-2015. aastal kaevandatud täiteliiva mahtu.

KAATSI maardlast kaevandas Cambi OÜ 4,1 tuhat m³ ehitusliiva. KABINA maardlas anti Luunja Varahalduse Sihtasutusele uus kaevandamisluba Kabina kruusakarjäär. KAHNA maardlast kaevandas AS Eesti Teed 0,03 tuhat m³ täiteliiva.

KIKIVERE maardlas anti Helgi Baumann nimele uus kaevandamisluba Kikivere liivakarjäär, kust kaevandati 49,8 tuhat m³ täiteliiva.

KOBRATU maardlas toimus Kobratu II liivakarjääri ümberregistreerimine Virkset OÜ nimelt OÜ Teearu Grupp nimele; Lõuna-Eesti Karjäärid OÜ kaevandas Kobratu IV liivakarjäärist 7,8 tuhat m³ ehitusliiva ja 22,2 tuhat m³ täiteliiva; Mantrum OÜ kaevandas Kobratu III liivakarjäärist 1,9 tuhat m³ ehitusliiva ja 2,0 tuhat m³ täiteliiva.

KOPAMÄE maardlast kaevandas OÜ Cambi 26,4 tuhat m³ ehitusliiva.

KUKEMETSA maardlas kaevandas SMK Grupp OÜ Kukemetsa III liivakarjäärist 11,8 tuhat m³ ehitusliiva ja 35,4 tuhat m³ täiteliiva; OÜ Hanso MK kaevandas Kukemetsa kruusakarjäärist 17,1 tuhat m³ täiteliiva; SMK Grupp OÜ kaevandas Kukemetsa liivakarjäärist 25,1 tuhat m³ täiteliiva. KÕDUKÜLA maardlast kaevandas OÜ KR Priit 0,4 tuhat m³ täiteliiva.

LAGUJA maardlast kaevandas Anes-Veod OÜ 3,1 tuhat m³ ehitusliiva.

PALALINNA maardlas kaevandas TAVT OÜ Palalinna liivakarjäärist 4,0 tuhat m³ täiteliiva.

PÕRGUMÄE maardlas tunnistati kehtetuks Põrgumäe II kruusakarjääri mäeeraldis; laienes Põrgumäe kruusakarjääri mäeeraldisse ala pindalaliselt, mäeeraldis hõlmab endisi Põrgumäe ja Põrgumäe II kruusakarjääri alasid, kehtetuks tunnistati olemasolev maavara kaevandamise luba ja asemele anti uus luba. Põrgumäe III kruusakarjääri mäeeraldis laienes sügavuti ja pindalaliselt, kehtetuks tunnistati olemasolev maavara kaevandamise luba ja asemele anti uus luba, millega jäeti mäeeraldisega hõlmamata täiteliiva varu.

REOLA maardlast kaevandas Lemminkäinen Eesti AS 2,0 tuhat m³ ehitusliiva ja 0,2 tuhat m³ täiteliiva.

SOOVA maardlast kaevandas Meilor-M OÜ 0,025 tuhat m³ ehitusliiva. SUUREMÄE maardlas toimus Suuremäe kruusakarjääri laienemine, kehtetuks tunnistati olemasolev maavara kaevandamise luba ja asemele anti uus luba.

TEEDLA maardlast kaevandas AS Teedla Mõis 0,5 tuhat m³ ehitusliiva ja 0,4 tuhat m³ täiteliiva, korrigeeriti Teedla liivakarjäärist 2015. aastal kaevandatud ehitus- ja täiteliiva mahtu.

VANA-KASTRE maardlas korrigeeriti Vana-Kastre II kruusakarjääri mäeeraldisse piiri vastavaks tarbevaru piirile, kehtetuks tunnistati olemasolev maavara kaevandamise luba ja asemele anti uus luba; Lemminkäinen Eesti AS karjäärist kaevandas 1,3 tuhat m³ ehitusliiva.

VITIPALU maardlast kaevandas AS Eesti Teed 1,0 tuhat m³ ehitusliiva. VOOREMÄE maardlas kaevandas Telver AS Vooremäe liivakarjäärist 26,7 tuhat m³ ehitusliiva. VÄLGI-SELGISE maardlas kaevandas Riigimetsa Majandamise Keskus Välgi III liivakarjäärist 1,9 tuhat m³ ehitusliiva ja 1,7 tuhat m³ täiteliiva; Sandpit OÜ kaevandas Välgi II liivakarjäärist 1,0 tuhat m³ ehitusliiva; AS Eesti Teed kaevandas Välgi liivakarjäärist 12,2 tuhat m³ ehitusliiva.

Valgamaal leidub ehitusliiva 35-s ja täiteliiva 14-s maardlas, neist kaevandati 13-s.

HELMI-AAKRE maardlas toimus Helmi-Aakre II kruusakarjääri ja Helmi-Aakre IV liivakarjääri ümberregistreerimine AS Teede REV-2 nimelt AS TREV-2 Grupp nimele; PM Kaubandusgrupp OÜ kaevandas Ruusamäe liivakarjäärist 15,7 tuh m³ ehitusliiva; Helmi-Aakre IV liivakarjääri maavara kaevandamisluba pikendati viie aasta võrra. HOLDRE maardlas toimus Vanaveski kruusakarjääri ümberregistreerimine AS Teede REV-2 nimelt AS TREV-2 Grupp nimele, korrigeeriti karjäärist 2013. aastal kaevandatud ehitusliiva mahtu; Valmap Grupp AS kaevandas Variku liivakarjäärist 14,9 tuh m³ ehitusliiva.

HÄRMA maardlast kaevandas AS Valmap Grupp 1,9 tuh m³ täiteliiva.

KASTOLATSI maardlas kaevandas OÜ Otepää Batoon Kastolatsi liivakarjäärist 22,9 tuh m³ ehitusliiva; OÜ Eksiiv kaevandas Liivaaugu liivakarjäärist 3,6 tuh m³ ehitusliiva. KIRBU maardlast kaevandas OÜ Valga Puu 3,6 tuh m³ ehitusliiva.

KÖSTI maardlast kaevandas OÜ Ronk 3,5 tuh m³ ehitusliiva; korrigeeriti Kösti liivakarjäärist 2012-2014. aastal kaevandatud ehitusliiva mahtu.

LAANEMETSA maardlast kaevandas Kivikandur OÜ 7,4 tuh m³ ehitusliiva.

MITI (MITIKÜLA, PALUPERA) maardlas toimus Palupera kruusakarjäär (laiendus) mäeeraldise ja Palupera III kruusakarjääri ümberregistreerimine AS Teede REV-2 nimelt AS TREV-2 Grupp nimele; korrigeeriti Palupera kruusakarjäär (laiendus) mäeeraldise alalt 2014. aastal kaevandatud ehitusliiva mahtu.

PUURINA maardlas toimus Puurina liivakarjääri ümberregistreerimine AS Teede REV-2 nimelt AS TREV-2 Grupp nimele; karjäärist kaevandati 0,6 tuh m³ täiteliiva.

RESTU maardla Männiku III liivakarjäärist kaevandas FIE Raul Nämi 1,0 tuh m³ ehitusliiva; aegus Männiku II liivakarjääri maavara kaevandamise luba.

SIBULA maardlas kaevandas Metsatervenduse OÜ Sibula liivakarjäärist 0,8 tuh m³ ehitusliiva; Sibula liivakarjääri luba pikendati viie aasta võrra ja korrigeeriti karjäärist 2015. aastal kaevandatud ehitusliiva mahtu. SIIMU maardlas kaevandas OÜ Ronk Siimu II liivakarjäärist 3,5 tuh m³ ehitusliiva ja 5,5 tuh m³ täiteliiva. SULEVI maardlast kaevandas Valga Puu OÜ 3,4 tuh m³ ehitusliiva.

TINU maardlast kaevandas PM Kaubandusgrupp OÜ 0,4 tuh m³ ehitusliiva ja 2,4 tuh m³ täiteliiva.

Viljandimaal leidub ehitusliiva 25-s maardlas, täiteliiva leidub 19-s, neist kaevandati viieteistkümnes.

AHIMÄE maardlas kaevandas Maanteeamet 5,6 tuh m³ ehitusliiva ja 0,2 tuh m³ täiteliiva. AINJA maardlast kaevandas Kivikandur OÜ 25,6 tuh m³ ehitusliiva.

KUREVARESE maardlast kaevandas Kleo OÜ 7,3 tuh m³ ehitusliiva ja 16,2 tuh m³ täiteliiva.

KURVITSA maardlas anti Höbelakk OÜ-le uus kaevandamisluba Kurvitsa liivakarjäär, kust kaevandati 7,2 tuh m³ täiteliiva. Maanteeamet kaevandas LANINGA maardlast 0,018 tuh m³ ehitusliiva ning MURESE maardlast 12,2 tuh m³ ehitusliiva. KÄRSTNA maardlas korrigeeriti Kärtsna liivakarjääri, LANINGA maardlas Laninga liivakarjääri ning MURESE maardlas Murese kruusakarjääri mäeeraldise piiri maakasutusõigusest tulenevalt.

MURRU maardlast kaevandast AS Acropolis 8,0 tuh m³ ehitusliiva ja 22,7 tuh m³ täiteliiva.

MÄEKÜLA maardlas korrigeeriti Mäeküla III liivakarjäärist 2015. aastal kaevandatud ehitusliiva ja täiteliiva mahtu.

NÕMME-KOORDI (PIRMASTU) maardlas kaevandas OÜ Eureka Pirmastu II liivakarjäärist 14,9 tuh m³ ehitusliiva ja 6,3 tuh m³ täiteliiva; Sakala Teed OÜ kaevandas Nõmme liivakarjäärist 4,0 tuh m³ ehitusliiva ja 7,3 tuh m³ täiteliiva; Osühistu Holstre-Nõmme Puhkekeskus kaevandas Lolu liivakarjäärist ja Lolu II liivakarjäärist kokku 21,9 tuh m³ ehitusliiva 0,5 tuh m³ ja 1,6 tuh m³ täiteliiva; korrigeeriti Lolu liivakarjäärist 2015. aastal kaevandatud ehitusliiva mahtu. Maanteeamet kaevandas Pirmastu liivakarjäärist 2,4 tuh m³ ehitusliiva, Pirmastu liivakarjääri maavara kaevandamise luba aegus.

PAHUVERE maardlas toimus Pahuvere liivakarjääri mäeeraldise piiri korrigeerimine, mäeeraldise jäeti välja üks osa täiteliiva varust, kehtetuks tunnistati olemasolev maavara kaevandamise luba ja asemele anti uus luba; OÜ PM Kaubandusgrupp kaevandas karjäärast 19,9 tuh m³ ehitusliiva. PIHLAKA maardlas kaevandas Maanteeamet Pihlaka liivakarjäärast 6,8 tuh m³ ehitusliiva; Pihlaka liivakarjääri maavara kaevandamise luba aegus. PILU maardlas kaevandas Mikser OÜ Pilu II liivakarjäärast 5,3 tuh m³ ehitusliiva ja 1,0 tuh m³ täiteliiva.

POMBRE maardlas kaevandas Medemar OÜ Pombre II kruusakarjäärast 5,0 tuh m³ ehitusliiva.

REMSI maardlast kaevandas OÜ Sakala Teed 23,2 tuh m³ täiteliiva; Remsi liivakarjääri mäeeraldise piire korrigeeriti vastavaks tarbevaru piirile. SAMMULI maardlas tunnistati korrastatuks Sammuli kruusakarjääri mäeeraldise ala.

TIMMO maardlas toimus Timmo liivakarjääri mäeeraldise piiri korrigeerimine maakasutusõigusest tulenevalt. TÄÄKSI maardlas kaevandas AS Acropolis Tääksi III liivakarjäärast 21,0 tuh m³ ehitusliiva; Maanteeamet kaevandas Tääksi kruusakarjäärast 1,9 tuh m³ ehitusliiva ja 2,8 tuh m³ täiteliiva; Tääksi III liivakarjääri mäeeraldise laienes sügavuti, luba pikendati kolme aasta võrra, korrigeeriti karjäärast 2015. aastal kaevandatud ehitusliiva mahtu.

ÄRMA maardlast kaevandas Sakala teed OÜ 38,0 tuh m³ ehitusliiva.

Võrumaal kinnitati täiteliiva varu ja kanti keskkonnaregistrisse uus SÄRE maardla. JAANI maardlas toimus täiendava ehitusliiva tarbevaru kinnitamine.

Maakonnas leidub 39-s maardlas ehitusliiva, 15-s maardlas täiteliiva ja 3-s maardlas leidub tehnoloogilist liiva. Kaevandati 13-s maardlas.

Tehnoloogilist liiva kaevandas IMARA-TABINA maardlas OÜ Kiviliiv Tabina liivakarjäärast 0,6 tuh m³ ja Tabina II liivakarjäärast 32,4 tuh m³. KAKU maardlas kaevandas Koido Tootmine OÜ 0,1 tuh m³ tehnoloogilist liiva.

HOLSTA maardlas kaevandas OÜ Kiviliiv Holsta II liivakarjäärast 3,7 tuh m³ ehitusliiva.

JAANI maardlas anti Palmeks OÜ-le uus kaevandamisluba Palometsa kruusakarjäär; Teede REV-2 AS-le anti uus kaevandamisluba Jaani II kruusakarjäär, mis hiljem registreeriti ümber AS TREV-2 Grupp nimele. OÜ Kedoka kaevandas Hillepi kruusa- ja liivakarjäärast 10,3 tuh m³ ehitusliiva. Hansi kruusakarjäär registreeriti ümber AS Teede REV-2 nimelt AS TREV-2 Grupp nimele, karjäärast kaevandati 0,049 tuh m³ ehitusliiva; korrigeeriti karjäärast 2013-2015. aastal kaevandatud ehitusliiva mahtud, luba pikendati viie aasta võrra. Palmeks OÜ kaevandas Viljahillepi kruusakarjäärast 9,9 tuh m³ ehitusliiva. Hedovana liivakarjääri luba aegus ja kehtetuks tunnistati Põlluhillepi liivakarjääri maavara kaevandamise luba ning asemele anti uus luba, mis hõlmab endiste Põlluhillepi ja Hedovana liivakarjääri alasid; OÜ Kedoka kaevandas karjäärast 1,5 tuh m³ ehitusliiva. Kivi liivakarjääri maavara kaevandamise luba pikendati viie aasta võrra.

JURASKI maardlast kaevandas Aigren OÜ 64,0 tuh m³ ehitusliiva. JÄREVERE (SÕMERPALU) maardlas kaevandas Koido Tootmine OÜ Järvere II liivakarjäärast 6,2 tuh m³ ehitusliiva.

KOLGAMÄE maardlas kaevandas Aigren OÜ Kolgamäe II liivakarjäärast 2,3 tuh m³ täiteliiva. KUIANDI maardlas pikendati Kuiandi liivakarjääri kaevandamisluba viie aasta võrra.

LIIVA maardlast kaevandas AS Eesti Teed 0,1 tuh m³ ehitusliiva.

PÕDRAMETSA maardlas toimus Põdrametsa kruusakarjääri ümberregistreerimine Flooraekspress OÜ nimelt Palmeks OÜ nimele. PÜSSAPALU maardlas anti Eesti Teed AS-le uus kaevandamisluba Nogopalu kruusakarjäär, mis hõlmab seni kehtinud mäeeraldise osaliselt; Nogopalu VI kruusakarjäärast kaevandas Eesti Teed AS 2,0 tuh m³ ehitusliiva.

Maavaravarude koondbilanss 2016

SAARDE maardlast kaevandas Metsatervenduse OÜ 7,9 tuh m³ ehitusliiva. SULBI maardlas kaevandas Toftani Metsanduse OÜ Sulbi II liivakarjäärist 42,2 tuh m³ ehitusliiva; Sõmerpalu Vallavalitsus kaevandas Sulbi liivakarjäärist 7,2 tuh m³ ehitusliiva.

UMBSAARE maardlas toimus Umbsaare liivakarjääri ümberregistreerimine Jupoman OÜ nimelt OÜ Katupi nimele.

VARESE maardlast kaevandas Laikum OÜ 16,2 tuh m³ ehitusliiva.

VATSA maardlas kaevandas FIE Aivar Mägi Vatsa II liivakarjäärist 0,2 tuh m³ ehitusliiva.

Eesti Vabariigi 2016. aasta
kruusavarude koondbilanss
(seisuga 31.12.2016)

Seletuskiri

Seisuga 31. detsember 2016. a on Eestis 179 maardlat, kus kruus on põhimaavara. Paljudes maardlates levib kruus ja liiv korraga. Ehituskruusa leidub 238 maardlas, täitekruusa 8 maardlas. 3 maardlat asub kahe maakonna piires.

2016. aastal kaevandati Eestis kokku 1345,3 tuh m³ ehituskruusa 95-st maardlast. Täitekruusa kaevandati kokku 38,9 tuh m³ neljast maardlast.

Ehituskruusa ja täitekruusa bilansitabelites on kadude veerus kajastatud need varu kogused, mis varasematel aastatel on kaevandajate poolt valesti kaevandatud mahu aruannetes deklareeritud (näiteks mahu aruandes oli kajastatud ehituskruusa kaevandamine, kuid nüüd täpsustati, et tegelikult kaevandati maa-ainest või ehitusliiva) ja mille kohta 2016. aasta jooksul esitati varasemate perioodide kohta täpsustavad mahu aruanded või on andmete kontrollimise käigus selgunud viga varasemate perioodide bilansikandes. Andmete korrigeerimisest tulenevaid varu muutusi oli nii negatiivses kui ka positiivses suunas, kokku suurenes varasemate perioodide täpsustuste tõttu mäeeraldiste ehituskruusa varu 102,0 tuh m³ võrra.

Harjumaal KARUDE maardlas toimus täiendava ehituskruusa tarbevaru kinnitamine.

Maakonnas leidub ehituskruusa 26-s maardlas, täitekruusa leidub ühes maardlas, neist kaevandati ehituskruusa 11-s maardlas.

AUDEVÄLJA maardlas kaevandas Lemminkäinen Eesti AS Audevälja II kruusakarjäärist 2,7 tuh m³ ehituskruusa ja OÜ Padise Grupp Kruusa karjäärist 4,3 tuh m³ ehituskruusa; korrigeeriti Kruusa karjäärist 2014. aastal kaevandatud ehituskruusa mahtu.

KALDA maardlas kaevandas AS Kiirkandur Kalda mäeeraldise alalt 17,0 tuh m³ ehituskruusa. KARJAKÜLA maardlast kaevandas AS Kiirkandur 6,9 tuh m³ ehituskruusa. KARUDE maardlas anti Nordecon AS-le uus kaevandamisluba Karude IV liivakarjäär.

KOSE-RISTI maardlas kaevandas AS K.U.Mell Kose-Risti II kruusakarjäärist 13,8 tuh m³ ehituskruusa ja Kose-Risti kruusakarjäärist 1,9 tuh m³ ehituskruusa; korrigeeriti Kose-Risti III kruusakarjääri mäeeraldise piiri.

KÕRNUMÄE maardlas kaevandas Tallinna Teede Aktsiaselts Väike-Kõrnomaa karjäärist 2,0 tuh m³ ehituskruusa; korrigeeriti Väike-Kõrnomaa karjääri 2015. aasta kaevandatud mahtu.

MUSTU maardlast kaevandas OÜ Laaseri Puit 1,0 tuh m³ ehituskruusa, kadudena deklareeriti 1,5 tuh m³ ehituskruusa varu. MÕISAMETSA maardlas anti Ronk OÜ-le uus kaevandamisluba Mõisametsa kruusakarjäär.

PALUSAARE maardlas toimus Palusaare kruusakarjääri ümberregistreerimine Kolmas Ettevõtte OÜ nimelt Kivimeistrid OÜ nimele.

PIUGA maardlas korrigeeriti mäeeraldise piiri vastavaks tarbevaru piirile.

PIHUVERE maardlas kaevandas OÜ Pihuvere Kruus Pihuvere kruusakarjäärist 1,3 tuh m³ ehituskruusa.

SELI maardlas anti Kiviluks AS-le uus kaevandamisluba Seli III kruusakarjäär.

SUURESTA maardlast kaevandas Arkop OÜ 0,2 tuh m³ ehituskruusa; korrigeeriti Suuresta kruusakarjäärist 2015. aastal kaevandatud ehituskruusa mahtu.

TATRAMÄE maardlas kaevandas AS Kiirkandur Tatramäe kruusakarjäärist 2,3 tuh m³ ehituskruusa; Tatramäe kruusakarjääri maavara kaevandamise luba aegus, mäeeraldise ala tunnistati korrastatuks.

VAHELAANE maardlas kaevandas AS Kiviluks Vahelaane II kruusakarjäärist 4,9 tuh m³ ehituskruusa; Kuusalu Veod OÜ kaevandas Vahelaane V kruusakarjäärist 27,8 tuh m³ ehituskruusa. VAIDASOO maardlast kaevandas Nordecon AS 0,8 tuh m³ ehituskruusa. Täitekruusa Harjumaal ei kaevandatud.

Hiiumaal leidub ehituskruusa 6 maardlas, neist kaevandati neljas.

MÄÄVLI maardlas toimus Kapasto II kruusakarjääri ümberregistreerimine OÜ Kapasto Kaevandus nimelt Kameks OÜ nimele, karjäärist kaevandati 3,7 tuh m³ ehituskruusa; OÜ Hiiu Teed kaevandas Kapasto IV kruusakarjäärist 14,1 tuh m³ ehituskruusa.

PARTSI maardlas anti Maanteeametile uus kaevandamisluba Partsi VII kruusakarjäär; Hiiu Teed OÜ kaevandas Partsi VI kruusakarjäärist 12,1 tuh m³ ehituskruusa. Emmaste Vallavalitsus kaevandas PRASSI maardlas Tilga kruusakarjäärist 1,6 tuh m³ ehituskruusa.

SUUREPSI maardlas anti Hiiu Teed OÜ-le uus kaevandamisluba Suurepsi III kruusakarjäär; Riigimetsa Majandamise Keskus kaevandas Suurepsi liivakarjäärist 14,4 tuh m³ ehituskruusa; aegus Suurepsi kruusakarjääri maavara kaevandamise luba, mäeeraldise ala tunnistati korrastatuks.

Ida-Virumaal MÄETAGUSE maardlas toimus olemasoleva ehituskruusa tarbevaru täpsustamine ning osaline maha kandmine kaevandamisväärse varu puudumise tõttu.

Maakonnas leidub ehituskruusa 10 maardlas, neist kaevandati kahes.

IISAKU maardlas kaevandas Lemminkäinen Eesti AS Iisaku III liivakarjäärist ja Iisaku kruusakarjäärist kokku 27,8 tuh m³ ehituskruusa; Iisaku kruusakarjääri kaevandamisluba pikendati viie aasta võrra, korrigeeriti karjäärist 2005-2010. aastal kaevandatud ehituskruusa mahtu.

AS Lemminkäinen Eesti kaevandas TUDULINNA maardlast 3,5 tuh m³ ehituskruusa; Tudulinna kruusakarjääri kaevandamisluba pikendati viie aasta võrra.

Jõgevamaal SIIMUSTI (JÕGEVA) maardlas toimus Mäni liivakarjääri lamamis oleva täiendava ehituskruusa aktiivse ning passiivse tarbevaru kinnitamine. LUIGE maardlas hinnati osaliselt ümber ehituskruusa passiivne tarbevaru aktiivseks tarbevaruks.

Maakonnas leidub ehituskruusa 10-s maardlas, neist kaevandati ühes.

PIKAMÄE maardlas anti Vändra MP OÜ-le uus kaevandamisluba Pikamäe kruusakarjäär. VÕTIKVERE maardlast kaevandas OÜ Moreen 8,6 tuh m³ ehituskruusa.

Järvamaal KARUDE maardlas toimus olemasoleva ehituskruusa tarbevaru täpsustamine.

Maakonnas leidub ehituskruusa 16-s ja täitekruusa kahes maardlas, neist kaevandati viies.

HÄLLIMÄE maardlas toimus Hällimäe karjääri ümberregistreerimine AS Järva Teed nimelt Maanteeameti nimele. JALGSEMA maardlas toimus Jalgsema karjääri ümberregistreerimine AS Järva Teed nimelt Maanteeameti nimele. KARUDE maardlas kaevandas AS Järva Teed Karude II kruusakarjäärist 4,7 tuh m³ ehituskruusa, mida hiljem suurendati 0,021 tuh m³ võrra; korrigeeriti Karude II kruusakarjäärist 2015. aastal kaevandatud ehituskruusa mahtu. KÕLTSI maardlas toimus Kõltsi kruusakarjääri ümberregistreerimine AS Järva Teed nimelt Maanteeameti nimele.

LIIVAKU maardlast kaevandas TM Energy OÜ 91,0 tuh m³ ehituskruusa. LINTSI maardlast kaevandas Homeline OÜ 13,7 tuh m³ ehituskruusa; Lintsi kruusakarjääri luba pikendati viie aasta võrra.

MÕISAMETSA maardlas anti Tallinna Teede Aktsiaseltsile uus kaevandamisluba Mõisametsa liivakarjäär.

NEITLA maardlas kaevandas Albu Vallavalitsus Neitla liivakarjäärist 3,1 tuh m³ ehituskruusa.

RÕAMÄE maardlas toimus Rõamäe liivakarjääri ümberregistreerimine Viru Mäebüroo OÜ nimelt Nordecon AS nimele, karjäärist kaevandati 1,2 tuh m³ ehituskruusa.

VISSUVERE maardlas tunnistati kehtetuks olemasolev maavara kaevandamise luba ja asemele anti uus luba.

ÄNARI maardlas laienes Änari liivakarjääri mäeeraldis pindalaliselt.

Täitekruusa Järvamaal ei kaevandatud.

Läänemaal HINDASTE ja OHEMÄE maardlas toimus täiendava ehituskruusa tarbevaru kinnitamine.

Maakonnas on ehituskruus arvel 10-s maardlas, kaevandati kolmest maardlast.

JAAKNA maardlas anti Lääne Teed OÜ-le uus kaevandamisluba Jaakna kruusakarjäär; Sandpit OÜ kaevandas Jaakna III liivakarjäärist 12,3 tuh m³ ehituskruusa; Tallinna Teede AS kaevandas Jaakna II liivakarjäärist 0,8 tuh m³ ehituskruusa.

KAOPALU maardlas toimus Kaopalu II kruusakarjääri mäeeraldisse piiri korrigeerimine maakasutusõigusest tulenevalt, luba pikendati viie aasta võrra. KÜÜNIMÄE maardlast kaevandas Variku Liiv OÜ 32,0 tuh m³ ehituskruusa.

RAATSIOTSA maardlas kaevandas Valicecar OÜ Raatsiotsa II kruusakarjäärist 7,0 tuh m³ ehituskruusa; AS Lihula Maaparandus kaevandas Raatsiotsa kruusakarjäärist 3,4 tuh m³ ehituskruusa.

Lääne-Virumaal MALEVA maardlas toimus täiendava ehituskruusa tarbevaru kinnitamine. SAKSI maardlas toimus Saksi liivakarjääri piires oleva ehituskruusa jääkvaru täpsustamine.

Maakonnas on ehituskruus arvel 16-s maardlas ja täitekruus ühes maardlas, neist kaevandati üheksas.

HAAVA (RAKVERE) maardlas kaevandas Lemminkäinen Eesti AS Haava III kruusakarjäärist ja Haava karjäärist kokku 17,8 tuh m³ ehituskruusa; Midam OÜ kaevandas Haava II kruusakarjäärist 2,3 tuh m³ ehituskruusa; Haava III karjääri mäeeraldisse ala laienes pindalaliselt; Haava karjääri maavara kaevandamise luba aegus.

KAASIKU maardlast kaevandas Midam OÜ 9,5 tuh m³ ehituskruusa. KELLAVERE-VESKMÄE maardlas kaevandas Veskimäe Liivamaardla OÜ Kellavere-Veskimäe liivakarjäärist 4,7 tuh m³ ehituskruusa, korrigeeriti karjäärist 2015. aastal kaevandatud ehituskruusa mahtu.

LASILA maardlas kaevandas OÜ T.A.K.Ehitus Lasila II kruusakarjäärist 0,9 tuh m³ ehituskruusa.

MALEVA maardlas toimus Maleva karjääri ümberregistreerimine AS Järva Teed nimelt Maanteeameti nimele ja Maleva IV kruusakarjääri ümberregistreerimine OÜ Raufarm nimelt AS TREV-2 Grupp nimele; Kivikandur OÜ kaevandas Maleva II kruusakarjäärist 2,5 tuh m³ ehituskruusa.

RAIGU maardlas kaevandas Thorsen Grupp OÜ 12,0 tuh m³ täitekruusa.

SAKSI maardlas anti Sisek OÜ-le uus kaevandamisluba Saksi kruusakarjäär, karjäärist kaevandati 7,9 tuh m³ ehituskruusa. SAUEVÄLJA maardlas anti Geoforce OÜ-le uus kaevandamisluba Sauevälja kruusakarjäär.

SOOMUKSE maardlas kaevandas Metsatervenduse OÜ Soomukse II kruusakarjäärist 14,2 tuh m³ ehituskruusa.

VINNI maardlas kaevandas Riigimetsa Majandamise Keskus Vinni kruusakarjäärist 32,7 tuh m³ ehituskruusa.

Põlvamaal KRÜÜDNERI maardlas toimus Krüüdneri liivakarjääri piires olemasoleva ehituskruusa varu täpsustamine.

Maakonnas on ehituskruus arvel 8-s maardlas, neist kaevandati neljas.

KANGRU maardlas korrigeeriti Kangru liivakarjäärist 2015. aastal kaevandatud ehituskruusa mahtu.

KOLLERI-SAVERNA maardlas toimus Kolleri kruusakarjääri, Kolleri II kruusakarjääri ja Kolleri III kruusakarjääri ümberregistreerimine AS Teede REV-2 nimelt AS TREV-2 Grupp nimele; maardlast kaevandati 110,9 tuh m³ ehituskruusa; korrigeeriti Kolleri kruusakarjäärist 2015. aastal kaevandatud ehituskruusa mahtu. KRÜÜDNERI maardlas kaevandas AS Avraal Krüüdneri III kruusakarjäärist 11,3 tuh m³ ehituskruusa.

LAIAVANGU maardlas toimus Laiavangu kruusakarjääri ümberregistreerimine Teede REV-2 AS nimelt AS TREV-2 Grupp nimele, karjäärist kaevandati 27,9 tuh m³ ehituskruusa.

SAVERNA maardlast kaevandas AAV Teenused OÜ 8,4 tuh m³ ehituskruusa.

Pärnumaal kinnitati ehituskruusa tarbevaru ja kanti keskkonnaregistrisse uus RIISSELJA maardla, KUIARU maardla ja KOBRA maardla.

Maakonnas leidub ehituskruusa 24-s maardlas ja täitekruusa ühes maardlas, neist kaevandati 9-s maardlast.

ALUSTE maardlas anti Sokkel Holding OÜ-le uus kaevandamisluba Aluste kruusakarjäär, kust kaevandati 4,7 tuh m³ ehituskruusa.

EASSALU maardlas kaevandas OÜ Nurme Teedehitus Eassalu V kruusakarjäärist 11,2 tuh m³ ehituskruusa; Sytembox OÜ kaevandas Eassalu IV mäeeraldiselt 2,6 tuh m³ ehituskruusa; Eassalu IV mäeeraldise maavara kaevandamise luba aegus. ENNIKSE maardlas anti Varbla Puhkeküla AS-le uus kaevandamisluba Ännikse kruusakarjäär.

KAISTE maardlast kaevandas AS Kiirkandur 5,0 tuh m³ ehituskruusa. KIHNU maardlast kaevandas Maanteeamet 0,4 tuh m³ ehituskruusa. KUIARU maardlas anti Sokkel Holding OÜ-le uus kaevandamisluba Kuiaru kruusakarjäär. KÕRSA maardlas anti Tee & Maa OÜ-le uus kaevandamisluba Kõrsa kruusakarjäär, kust kaevandati 35,0 tuh m³ ehituskruusa.

RINNAKU maardlas kaevandas Vändra MP OÜ 5,0 tuh m³ ehituskruusa.

SELJA maardlas toimus Selja II kruusakarjääri ümberregistreerimine AS Reiden nimelt OÜ Eesti Killustik nimele, karjäärist kaevandati 58,1 tuh m³ ehituskruusa. SIKANA maardlas kaevandas OÜ Vändra MP Sikana III kruusakarjäärist 1,4 tuh m³ ehituskruusa.

SOOMRA maardlas kaevandas OÜ Tambira Soomra II kruusakarjäärist 1,4 tuh m³ ehituskruusa ja Nurme Teedehitus OÜ kaevandas Soomra kruusakarjäärist 5,0 tuh m³ ehituskruusa.

TAMMISTU maardlas anti Tambira OÜ-le uus kaevandamisluba Tammistu kruusakarjäär.

Raplamaal REINU maardlas toimus täiendava ehituskruusa tarbevaru kinnitamine. ORAVA maardlas toimus olemasoleva ehituskruusa tarbevaru täpustamine ja täiendava tarbevaru kinnitamine.

Maakonnas leidub ehituskruusa 22-s ja täitekruusa kahes maardlas, neist kaevandati 12-s.

AHEKÕNNU maardlas toimus Ahekõnnu II kruusakarjääri ümberregistreerimine Teede REV-2 AS nimelt AS Teede REV-2 Grupp nimele, hiljem AS TREV-2 Grupp nimele. AKIMATSI maardlas kaevandas OÜ Teekatse Kullamaa II liivakarjäärist 0,8 tuh m³ ehituskruusa. ALESTI maardlast kaevandas Speedline Baltic OÜ kahest karjäärist kokku 14,3 tuh m³ ehituskruusa ja Alesti kruusakarjäärist 0,3 tuh m³ täitekruusa.

HAGUDI maardlas kaevandas Elektriväli OÜ Hagudi II kruusakarjäärist 9,7 tuh m³ ehituskruusa; Hagudi III kruusakarjääri maavara kaevandamise luba pikendati viie aasta võrra. HERTU maardlast kaevandas Riigimetsa Majandamise Keskus 9,8 tuh m³ ehituskruusa.

KENNI maardlas aegus 31.12.2015 Kenni kruusakarjääri maavara kaevandamise luba. KÜNKA maardlas toimus Künka kruusakarjääri ümberregistreerimine Teede REV-2 AS nimelt AS TREV-2 Grupp nimele, karjäärist kaevandati 20,4 tuh m³ ehituskruusa.

LUISTE maardlas kaevandas OÜ RTG Teed Luiste kruusakarjäärist 5,8 tuh m³ ehituskruusa; Luiste kruusakarjääri kaevandamisluba pikendati viie aasta võrra.

ORAVA maardlas maardlas tunnistati kehtetuks olemasolev maavara kaevandamise luba ja asemele anti uus luba; Orgita Dolomiiditooted OÜ kaevandas Orava lubjakivikarjäärist 6,8 tuh m³ ehituskruusa.

PAHKLA maardlas toimus Pahkla kruusakarjääri ümberregistreerimisega TÜ Šeiker nimelt OÜ Šeiker Teed nimele, karjäärist kaevandati 3,6 tuh m³ ehituskruusa. PURILA maardlast kaevandas Speedline Baltic OÜ 0,4 tuh m³ ehituskruusa.

RAJA maardlas kaevandas Sokkel Holding OÜ Raja kruusakarjäärist 13,0 tuh m³ ehituskruusa. REINU maardlas toimus Reinu lubjakivikarjääri ümberregistreerimine AS Teede REV-2 nimelt AS TREV-2 Grupp nimele; Redoil OÜ-le anti uus kaevandamisluba Reinu IV kruusakarjäär.

SONNI maardlast kaevandas Homeline OÜ 23,6 tuh m³ ehituskruusa. SUTLEMA maardlas kaevandas AS Kiirkandur 13,0 tuh m³ täitekruusa; Sutlema II lubjakivikarjääri luba pikendati viie aasta võrra.

Saaremaal KINGLI maardlas toimus täiendava täitekruusa tarbevaru kinnitamine. TÕRISE maardlas toimus täiendava ehituskruusa tarbevaru kinnitamine.

Maakonnas leidub ehituskruusa 21-s ja täitekruusa ühes maardlas, neist kaevandati kaheksas.

KINGLI maardlast kaevandas Laimjala Vallavalitsus 13,6 tuh m³ täitekruusa.

LAGENÕMME maardlas kaevandas AS Saare Ere Lagenõmme V kruusakarjäärist ja Lagenõmme II kruusakarjäärist kokku 2,2 tuh m³ ehituskruusa, Abiks Ikka OÜ kaevandas Lagenõmme III kruusakarjäärist 2,5 tuh m³ ehituskruusa.

OOREMAA maardlas kaevandas OÜ Agnus Grupp Ooremaa IV kruusakarjäärist 6,8 tuh m³ ehituskruusa; AS Level kaevandas Ooremaa III kruusakarjäärist 10,6 tuh m³ ehituskruusa; korrigeeriti Ooremaa kruusakarjäärist 2015. aastal kaevandatud mahtu, 2015. a aegunud Ooremaa kruusakarjääri mäeeraldise ala tunnistati korrastatuks.

PAMMANA maardlas kaevandas Leisi Vallavalitsus Metsküla II kruusakarjäärist 5,1 tuh m³ ehituskruusa.

TIKKA maardlast kaevandas AS Level 12,4 tuh m³ ehituskruusa. TOMBA maardlas tunnistati korrastatuks Tomba kruusakarjääri mäeeraldise ala. Tomba kruusakarjääri piires toimus markšeiderimõõdistamine, mille kohaselt selgus, et varasemalt deklareeritud ehituskruusa mahu hulgas on ka varu, mida kaevandati väljaspool mäeeraldise lamamit. Eeltoodud tulenevast suurenes TOMBA maardla ehituskruusa jääkvaru 5,2 tuh m³ võrra.

TÕRISE maardlas kaevandas Lääne-Saare Vallavalitsus Tõrise liivakarjäärist 1,3 tuh m³ ehituskruusa.

VARKJA kruusamaardlas kaevandas AS Eesti Teed Varkja II kruusakarjäärist 16,1 tuh m³ ehituskruusa. VIIERISTI maardlast kaevandas AS Eesti Teed 0,1 tuh m³ ehituskruusa.

Tartumaal INGLISMÄE (INGLIMÄE) maardlas toimus täiendava ehituskruusa tarbevaru kinnitamine. KUKEMETSA maardlas toimus täiendava ehituskruusa tarbevaru kinnitamine, osaliselt liideti uus varu Kukemetsa IV kruusakarjääri koosseisu. SUUREMÄE maardlas toimus ehituskruusa reservvaru osaline ümberhindamine.

Maakonnas kaevandati ehituskruusa 11-s maardlas 23-st.

INGLISMÄE (INGLIMÄE) maardlas laienes sügavuti ning korrigeeriti Inglismäe II täiteliivakarjääri mäeeraldise piire vastavaks tarbevaru piirile, mäeeraldise nimeks sai Inglismäe II liivakarjäär, luba pikendati 2031. aastani.

JÄRVEPERA maardlas kaevandas Eesti Teed AS Järvepera II liivakarjäärist 13,7 tuh m³ ehituskruusa ja Järvepera liivakarjäärist 0,2 tuh m³ ehituskruusa.

KAARSIMÄE maardlas anti Melior-M OÜ-le uus ühendatud Kaarsimäe liivakarjääri maavara kaevandamise luba, mis hõlmab endiseid Kaarsimäe V liivakarjääri, Kaarsimäe ja

Maavaravarude koondbilanss 2016

Kaarsimäe IV kruusakarjääri mäeeraldisi alasid; Melior-M OÜ kaevandas maardlast 19,0 tuhande m³ ehituskruusa; FIE Üllar Kaaver kaevandas Kaarsimäe III kruusakarjäärist 6,5 tuhande m³ ehituskruusa; markõidermõõdistuse alusel korrigeeriti 2014-2015. aastal Kaarsimäe III kruusakarjäärist kaevandatud ehituskruusa mahtu. KABINA maardlas anti Luunja Varahalduse Sihtasutusele uus kaevandamis luba Kabina kruusakarjäär, kus kaevandati 5,6 tuhande m³ ehituskruusa.

KUKEMETSA maardlas anti Krüüdneri Karjäär OÜ-le uus kaevandamis luba Kukemetsa VI kruusakarjäär; Suuremäe Karjäär OÜ kaevandas Kukemetsa IV kruusakarjäärist 28,4 tuhande m³ ehituskruusa; OÜ Hanso kaevandas Kukemetsa kruusakarjäärist 9,4 tuhande m³ ehituskruusa. KÄREVERE maardlas tunnistati kehtetuks Kärevere II kruusakarjääri kaevandamis luba.

LÕHMUSE (LAEVA II) maardlast kaevandas Alpter Grupp OÜ 12,6 tuhande m³ ehituskruusa; Lõhmuse kruusakarjääri maavara kaevandamise luba pikendati viie aasta võrra.

PÕDRAVÄLJA maardlast kaevandas Sahkar TT OÜ 8,0 tuhande m³ ehituskruusa. PÕRGUMÄE maardlas tunnistati kehtetuks Põrgumäe II kruusakarjääri mäeeraldis; Põrgumäe kruusakarjääri mäeeraldisela laiened pindalaliselt, mäeeraldis hõlmab endisi Põrgumäe ja Põrgumäe II kruusakarjääri alasid, kehtetuks tunnistati olemasolev maavara kaevandamise luba ja asemele anti uus luba, AS Eesti Teed kaevandas Põrgumäe kruusakarjäärist 15,7 tuhande m³ ehituskruusa. Põrgumäe III kruusakarjääri mäeeraldis laiened sügavuti ja pindalaliselt, kehtetuks tunnistati olemasolev maavara kaevandamise luba ja asemele anti uus luba. Kehtetuks tunnistati Krister Kaasikule kuuluv Põrgumäe IV kruusakarjääri mäeeraldisela maavara kaevandamise luba ja asemele anti Suuremäe Karjäär OÜ-le uus luba, mäeeraldis laiened sügavuti, karjäärist kaevandati 20,0 tuhande m³ ehituskruusa.

REOLA maardlast kaevandas AS Lemminkäinen Eesti 0,2 tuhande m³ ehituskruusa.

SARAKUSTE maardlas kaevandas Riigimetsa Majandamise Keskus Sarakuste II kruusakarjäärist 40,5 tuhande m³ ehituskruusa; osaühing Sootaga VÜ kaevandas Sarakuste kruusakarjäärist 3,5 tuhande m³ ehituskruusa. SUUREMÄE maardlas toimus Suuremäe kruusakarjääri laiened, kehtetuks tunnistati olemasolev maavara kaevandamise luba ja asemele anti uus luba.

TEEDLA maardlast kaevandas AS Teedla Mõis 0,7 tuhande m³ ehituskruusa, korrigeeriti Teedla liivakarjäärist 2015. aastal kaevandatud ehituskruusa mahtu.

VANA-KASTRE maardlas korrigeeriti Vana-Kastre II kruusakarjääri mäeeraldisela piiri vastavaks tarbevaru piirile, kehtetuks tunnistati olemasolev maavara kaevandamise luba ja asemele anti uus luba. VÄLGI-SELGISE maardlas kaevandas Riigimetsa Majandamise Keskus Välgi III liivakarjäärist 0,3 tuhande m³ ehituskruusa; korrigeeriti Selgise karjäärist 2015. aastal kaevandatud ehituskruusa mahtu.

Valgamaal PUKA-TEERISTI maardlas toimus täiendava ehituskruusa tarbevaru kinnitamine.

Maakonnan kaevandati ehituskruusa viiest maardlast 16-st.

HELMI-AAKRE maardlas toimus Helmi-Aakre II kruusakarjääri ümberregistreerimine AS Teede REV-2 nimelt AS TREV-2 Grupp nimele; korrigeeriti Helmi-Aakre III kruusakarjäärist 2015. aastal kaevandatud ehituskruusa mahtu. HOLDRE maardlas toimus Vanaveski kruusakarjääri ümberregistreerimine AS Teede REV-2 nimelt AS TREV-2 Grupp nimele.

KASTOLATSI maardlast kaevandas OÜ Otepää Betoon 1,7 tuhande m³ ehituskruusa.

MAKITA maardlast kaevandas Metsakohin OÜ 4,2 tuhande m³ ehituskruusa. MITI (MITIKÜLA, PALUPERA) maardlas toimus Palupera kruusakarjäär (laiendus) mäeeraldisela ja Palupera III kruusakarjääri ümberregistreerimine AS Teede REV-2 nimelt AS TREV-2 Grupp nimele; AS Kiirkandur kaevandas Kasemäe karjäärist 6,9 tuhande m³ ehituskruusa.

SIIMU maardlast kaevandas Kivikandur OÜ 2,5 tuhande m³ ehituskruusa.

VANGJA maardlas kaevandas Metsatervenduse OÜ Vangja III kruusakarjäärist 20,4 tuhande m³ ehituskruusa.

Viljandimaal kinnitati ehituskruusa tarbevaru ja kanti keskkonnaregistrisse uus MURI maardla. TÄÄKSI maardlas toimus ehituskruusa passiivse tarbevaru osaline ümberhindamine aktiivseks tarbevaruks ja täiendava ehituskruusa tarbevaru kinnitamine.

Maakonnas kaevandati ehituskruusa 11-st maardlast 20-st.

AINJA maardlas kaevandas JAVO Grupp OÜ Ainja II kruusakarjäärist 20,5 tuh m³ ehituskruusa.

KUREVARESE maardlast kaevandas OÜ Kleo 9,6 tuh m³ ehituskruusa. KUSTA maardlast kaevandas AS Acropolis 6,5 tuh m³ ehituskruusa.

MURESE maardlas korrigeeriti Murese kruusakarjääri mäeeraldise piiri maakasutusõigusest tulenevalt, Maanteeamet kaevandas karjäärist 2,0 tuh m³ ehituskruusa; AS Raidano kaevandas Murese II kruusakarjäärist 2,0 tuh m³ ehituskruusa. MÄEKÜLA maardlas korrigeeriti Mäeküla III liivakarjäärist 2015. aastal kaevandatud ehituskruusa mahtu.

NÕMME-KOORDI (PIRMASTU) maardlas kaevandas Eureka OÜ Pirmastu II liivakarjäärist 15,7 tuh m³ ehituskruusa.

POMBRE maardlas kaevandas Medemar OÜ Pombre II kruusakarjäärist 30,8 tuh m³ ehituskruusa. SAMMULI maardlas tunnistati korrastatuks Sammuli kruusakarjääri mäeeraldise ala. SUPSIMARI maardlas kaevandas Metsamaahalduse AS Supsimari II kruusakarjäärist 26,5 tuh m³ ehituskruusa.

TIIDU maardlast kaevandas Tiidu Talu OÜ 0,1 tuh m³ ehituskruusa. TÄÄKSI maardlas kaevandas Maanteeamet Tääksi II ja Tääksi kruusakarjäärist kokku 1,7 tuh m³ ehituskruusa; Tääksi III liivakarjääri mäeeraldise laienes sügavuti, luba pikendati kolme aasta võrra.

VARESEMÄGEDE maardlas aegus Varese mägede kruusakarjääri maavara kaevandamise luba. VÄLGITA maardlas kaevandas Maanteeamet Välgita kruusakarjäärist 0,014 tuh m³ ehituskruusa.

ÖNNISTE maardlast kaevandas Sakala Teed OÜ 9,6 tuh m³ ehituskruusa.

Võrumaal JAANI maardlas toimus täiendava ehituskruusa tarbevaru kinnitamine.

Maakonnas kaevandati ehituskruusa kolmes maardlast 13-st.

HOLSTA maardlas anti Kedoka OÜ-le uus kaevandamisluba Holsta kruusakarjäär.

JAANI maardlas anti Palmeks OÜ-le uus kaevandamisluba Palometsa kruusakarjäär ja Teede REV-2 AS-le anti uus kaevandamisluba Jaani II kruusakarjäär. Kedoka OÜ kaevandas Hillepi kruusa- ja liivakarjäärist ja Hedovana liivakarjäärist kokku 15,5 tuh m³ ehituskruusa. Hansi kruusakarjääri, Jaani kruusakarjääri, Jaani II kruusakarjääri ja Jaani III kruusakarjääri load registreeriti ümber AS Teede REV-2 nimelt AS TREV-2 Grupp nimele, ettevõtted kaevandasid karjääridest kokku 38,5 tuh m³ ehituskruusa. Hedovana liivakarjääri luba aegus ja kehtetuks tunnistati Põlluhillepi liivakarjääri maavara kaevandamise luba ning asemele anti uus luba, mis hõlmab endist Põlluhillepi ja Hedovana liivakarjääri alasid; korrigeeriti Hansi kruusakarjäärist 2013-2015. aastal kaevandatud ehituskruusa mahtu. Kivi liivakarjääri ja Hansi kruusakarjääri maavara kaevandamise luba pikendati viie aasta võrra.

KUIANDI maardlas pikendati Kuiandi liivakarjääri kaevandamisluba viie aasta võrra.

PÕDRAMETSA maardlas toimus Põdrametsa kruusakarjääri ümberregistreerimine Flooraekspress OÜ nimelt Palmeks OÜ nimele, karjäärist kaevandati 2,0 tuh m³ ehituskruusa.

PÜSSAPALU maardlas anti Eesti Teed AS-le uus kaevandamisluba Nogopalu kruusakarjäär ja Nogopalu VIII kruusakarjäär; AS Eesti Teed kaevandas Nogopalu VI kruusakarjäärist ja Nogopalu kruusakarjäärist kokku 24,0 tuh m³ ehituskruusa; PM Kaubandusgrupp OÜ kaevandas Nogopalu V kruusakarjäärist 2,6 tuh m³ ehituskruusa; FIE Aare Randle kaevandas Rasva kruusakarjäärist 2,3 tuh m³ ehituskruusa; Aigren OÜ kaevandas Nogopalu IV kruusakarjäärist 27,5 tuh m³ ehituskruusa; Nogopalu III kruusakarjääri mäeeraldise piir korrigeeriti vastavaks tarbevaru piirile, kehtetuks tunnistati olemasolev maavara kaevandamise luba ja asemele anti uus luba.

SAARDE maardlas korrigeeriti Saarde kruusakarjäärist 2015. aastal kaevandatud ehituskruusa mahtu.

KOKKUVÕTE

Seisuga 31. detsember 2016. a on keskkonnaregistri maardlate nimistus kokku arvele võetud 911 maardlat. Kolmes maardlas on välja eraldatud maardlaosad, seetõttu registrikaarte on kokku 942 (tabel 3).

Tabel 3. Keskkonnaregistri maardlate nimistu registrikaartide ja maardlate koguarv seisuga 31.12.2016.

Maardla põhimaavara	Registrikaarte kokku	Maardlaid kokku
Põlevkivi	23	1
Turvas	288	280
Lubjakivi	58	57
Dolokivi	35	35
Kruus	179	179
Liiv	302	302
Savi	46	46
Kristallinne ehituskivi	1	1
Fosforiit	4	4
Meremuda	3	3
Järvemuda	2	2
Järvelubi	1	1
KOKKU	942	911

Kuna ühes maardlas on tihti uuritud ja arvele võetud mitme kasutusala varu (nt. samas maardlas on arvel nii liiva- kui ka kruusavaru, turbamaardlas on kaasneva maavarana arvel järvelubi) ja kuna mitmed maardlad paiknevad korrakahe või kolme maakonna piires, esineb osa maardlaid mitme kasutusala bilansitabelis või sama kasutusala mitme maakonna all. Erinevate kasutusala esinemise tõttu on mitu bilansitabelit koostatud turba-, lubjakivi-, dolokivi-, liiva-, kruusa-, savi- ja järvemudavarudele.

Maavaravarude koondbilanssidesse kanti uusi maardlaid seoses geoloogiliste uuringutööde tulemuste arvelevõtmisega. Olemasolevates maardlates muutusid varud seoses täiendava varu kinnitamisega, varu ümberhindamisega juba bilanssi kantud maardlates või kaevandamisega.

Võrreldes eelnenud viiel aastal kaevandatud keskmiste kogustega kaevandati 2016. aastal rohkem: ehituslubjakivi (10%), ehitusdolokivi (9%), täitekruusa (94%), täiteliiva (4%) ja ehitusliiva (14%).

Võrreldes eelnenud viiel aastal kaevandatud keskmiste kogustega vähenes 2016. aastal kaevandamine: põlevkivil (16%), tsemendilubjakivil (49%), tehnoloogilisel lubjakivil (29%), tehnoloogilisel dolokivil (26%), viimistlusdolokivil (82%), täitedolokivil (56%), tsemendisavil (54%), keraamilisel savil (17%), ehituskruusal (11%), tehnoloogilisel liival (2%) ja turbal (36%).

Kaevandatud koguste muutusi ja muutuse protsente aastatel 2011 - 2016 võrreldes eelneva aastaga kirjeldab tabel lisas 2. Kaevandatud koguseid 2006-2016 kirjeldab lisa 3.

KASUTATUD KIRJANDUS

Trükised

Maapõueseadus ja selle rakendamise õigusaktid. Riigi Teataja.

Käsikirjad

Roosalu, R., 2016. Eesti Vabariigi 2015. a maavaravarude koondbilansid (seisuga 31.12.2015. a). Tallinn, EGF inv. nr. 8729.

KOONDTABELID MAAVARADE KAEVANDAMISE KOHTA 2016. AASTAL

Lisa 1

PÕLEVKIVI (tuhat tonni)

Maardla	Maakond	Kaevandatud varu		Kaevandamiskaod ja täpsustused	
		tarbevaru	reservvaru	tarbevaru	reservvaru
Eesti maardla	Ida-Viru, Lääne-Viru	12691,4	0,0	4083,9	0,0

LUBJAKIVI (tuhat m³)

tsemendilubjakivi*, tehnoloogiline lubjakivi**, ehituslubjakivi

Maardla	Maakond	Kaevandatud varu		Kaevandamiskaod ja täpsustused	
		tarbevaru	reservvaru	tarbevaru	reservvaru
Kunda*	Lääne-Viru	149,7			
Karinu**	Järva	75,3			
Lümanda-Mõisaküla**	Saare	0,03		-0,002	
Harku	Harju	94,8	223,8		
Maardu	Harju	52,1			
Valkla	Harju	0,7		-0,6	
Vasalemma	Harju	42,2			
Väo	Harju	628,5		-321,1	
Narva	Ida-Viru	0,4			
Suurkõrtsi	Ida-Viru	25,2			
Pajusi	Jõgeva	252,9			
Sopimetsa	Jõgeva	20,8			
Eivere	Järva	28,4			
Karinu	Järva	9,7			
Pusku	Lääne	3,3			
Ungru-Sepaküla	Lääne	0,2		0,3	
Kunda	Lääne-Viru	232,1			
Lubja	Rapla	83,6			
Reinu	Rapla	13,6			
Sutlema	Rapla	8,6			
Kogula	Saare	69,9			
Lubjakivi kokku:		1792,0	223,8	-321,402	

DOLOKIVI (tuhat m³)

tehnoloogiline dolokivi*, viimistlusdolokivi**, täitedolokivi***, ehitusdolokivi

Maardla	Maakond	Kaevandatud varu		Kaevandamiskaod ja täpsustused	
		tarbevaru	reservvaru	tarbevaru	reservvaru
Kurevere*	Lääne	100,0			
Orgita-Haimre**	Rapla	0,6			
Kaarma**	Saare	1,4			
Kopli**	Saare	0,3			
Selgase (Mustjala)**	Saare	0,1			
Tagavere***	Saare	1,8			
Röstla	Jõgeva		164,1	-0,1	
Sopimetsa	Jõgeva	113,5	29,0		
Kareda	Järva	44,8			
Anelema	Pärnu	64,8			

Lubja	Rapla	20,1			
Orgita-Haimre	Rapla	9,4			
Selgase (Mustjala)	Saare	0,3			
Marinova	Võru	42,4	39,2		
Dolokivi kokku:		399,5	232,3	-0,1	

LIIV (tuhat m³)
tehnoloogiline liiv*, ehitusliiv, täiteliiv

Maardla	Maakond	Ehitusliiv			Täiteliiv		
		tarbevaru	reservvaru	Varasemate perioodide täpsustused	tarbevaru	reservvaru	Varasemate perioodide täpsustused
Imara-Tabina*	Võru	33,0					
Kaku*	Võru	0,1					
Aarnamäe	Harju	64,5					
Audevälja	Harju	1,4		0,1	0,1		
Huntauugu	Harju	285,4					
Karjaküla	Harju				3,4		
Kose-Risti	Harju	3,0			1,9		
Kuusalu	Harju	148,0					
Kõrnumäe	Harju	0,4			84,0		
Poolvahe	Harju	127,0					
Raudoja	Harju	17,8					
Seli	Harju	1,0			1,0		
Soodla	Harju				154,0		
Suuresta	Harju			0,1	7,1		0,4
Sõmeru	Harju	0,2					
Tallinna-Saku	Harju	873,5			173,4		
Vahelaane	Harju	6,3			2,4		
Vaidasoo	Harju	1,2			0,7		
Malvaste	Hiiu	1,1					
Määvli	Hiiu	5,5					
Suurepsi	Hiiu	17,0			12,2		
Iisaku	Ida-Viru			4,0			
Karlepi	Ida-Viru				9,5		
Pannjärve	Ida-Viru		49,9				
Rebase	Ida-Viru	0,5			0,2		
Riigiküla	Ida-Viru				5,2		
Süsinõmme	Ida-Viru				0,9		
Kalevi	Jõgeva	4,5					
Odivere	Jõgeva	6,8			0,042		
Reastvere	Jõgeva	3,0					
Siimusti (Jõgeva)	Jõgeva	55,4			25,1		
Veia	Jõgeva	18,7					
Vilkmanni	Jõgeva	4,5					
Võtikvere	Jõgeva	15,4			8,0		
Karude	Järva				22,6		-3,5
Liivamäe	Järva	3,0			1,8		
Lintsi	Järva				4,3		
Neitla	Järva	43,8			7,7		

Maavaravarude koondbilanss 2016

Rõamäe	Järva	20,4					
Änari	Järva				3,8		
Jaakna	Lääne	11,3			6,7		
Kaopalu	Lääne						
Küünimäe	Lääne	22,0					
Vatla	Lääne				0,3		
Hurtja	Lääne-Viru			0,1			
Kaasiku	Lääne-Viru	1,1					
Kellavere-Veskimäe	Lääne-Viru	50,9			8,8		-0,8
Maleva	Lääne-Viru	0,4					
Meibaumi	Lääne-Viru				4,4		
Pikametsa	Lääne-Viru				0,1		
Raigu	Lääne-Viru	28,7					
Saksi	Lääne-Viru	2,4			1,2		
Soomukse	Lääne-Viru	1,7					
Sämi	Lääne-Viru				4,5		
Tammiku	Lääne-Viru	20,2		5,2			
Veltsi (Pahnimäe)	Lääne-Viru	8,3					
Kadaja	Põlva				42,3		
Kangru	Põlva	13,8		1,7			
Krüüdneri	Põlva	98,4					
Piiraja	Põlva				0,6		
Sõreste	Põlva	54,1			60,7		
Tornimäe	Põlva				0,2		
Eassalu	Pärnu	13,8			1,0		
Kaiste	Pärnu	9,0					
Kõrsa	Pärnu				7,3		
Lauri	Pärnu				1,7		
Mustu-Nõmme	Pärnu	0,8					
Potsepa	Pärnu	14,4			22,7		
Seljametsa	Pärnu				1,3	1,6	
Sikana	Pärnu	0,033					
Soomra	Pärnu	3,9			18,0		
Urissaare	Pärnu	81,7					
Akimatsi	Rapla				1,0		
Alesti	Rapla	5,5			2,1		
Hagudi	Rapla	4,1			1,1		
Hertu	Rapla	6,8					
Künka	Rapla	9,5			9,9		
Purila	Rapla	0,04			0,045		
Raja	Rapla	7,5					
Sonni	Rapla	10,5			3,4		
Vanakubja	Rapla				0,1		
Kõõru	Saare	1,6					

Maavaravarude koondbilanss 2016

Lagenõmme	Saare	3,0	1,5				3,2
Meiuste	Saare	16,6					
Nasva	Saare	0,9			1,1		
Ooremaa	Saare	0,8			4,2		
Tikka	Saare				3,6		
Tõrise	Saare	1,1					
Varkja	Saare	3,0			0,5		
Varkja	Saare	0,6					
Viieristi	Saare	0,1					
Aardlapalu	Tartu	76,9			91,7		
Inglismäe (Inglimäe)	Tartu	2,3			30,3		
Järvepera	Tartu	11,236					
Kaarsimäe	Tartu	0,6			10,8		-0,3
Kaatsi	Tartu	4,1					
Kahna	Tartu				0,03		
Kikivere	Tartu				49,8		
Kobratu	Tartu	9,7			24,2		
Kopamäe	Tartu	26,4					
Kukemetsa	Tartu	11,8			77,6		
Kõduküla	Tartu				0,4		
Laguja	Tartu	3,1					
Palalinna	Tartu				4,0		
Reola	Tartu	2,0			0,2		
Soova	Tartu	0,025					
Teedla	Tartu	0,5		-1,6	0,4		-1,3
Vana-Kastre	Tartu	1,3					
Vitipalu	Tartu	1,0					
Vooremäe	Tartu	26,7					
Välgi- Selgise	Tartu	15,1			1,7		
Helmi-Aakre	Valga	15,7					
Holdre	Valga	14,9		6,9			
Härma	Valga				1,9		
Kastolatsi	Valga	26,5					
Kirbu	Valga	3,6					
Kösti	Valga	3,5		8,0			
Laanemetsa	Valga	7,4					
Miti (Mitiküla, Palupera)	Valga			-0,3			
Puurina	Valga				0,6		
Restu	Valga	1,0					
Sibula	Valga	0,8		3,6			
Siimu	Valga	3,5			5,5		
Sulevi	Valga	3,4					
Tinu	Valga	0,4			2,4		
Ahimäe	Viljandi	5,6			0,2		
Ainja	Viljandi	25,6					
Kurevarese	Viljandi	7,3			16,2		
Kurvitsa	Viljandi				7,2		
Laninga	Viljandi	0,018					
Murese	Viljandi	12,2					
Murru	Viljandi	8,0			22,7		
Mäeküla	Viljandi			0,036			0,024

Maavaravarude koondbilanss 2016

Nõmme-Koordi (Pirmastu)	Viljandi	43,3		5,0	15,2		
Pahuvere	Viljandi	19,9					
Pihlaka	Viljandi	6,8					
Pilu	Viljandi	5,3			1,0		
Pombre	Viljandi	5,0					
Remsi	Viljandi				23,2		
Tääksi	Viljandi	22,9		4,7	2,8		
Ärma	Viljandi	38,0					
Holsta	Võru	3,7					
Jaani	Võru	21,8		7,4			
Juraski	Võru	64,0					
Järvere (Sõmerpalu)	Võru	6,2					
Kolgamäe	Võru				2,3		
Liiva	Võru	0,1					
Püssapalu	Võru	2,0					
Saarde	Võru	7,9					
Sulbi	Võru	49,4					
Varese	Võru	16,2					
Vatsa	Võru	0,2					
Liiv kokku:		2915,9	51,4	44,9	1130,5	1,6	-2,3

KRUUS (tuhat m³)

Maardla	Maakond	Ehituskruus			Täitekruus
		tarbevaru	reservvaru	Varasemate perioodide täpsustused	tarbevaru
Audevälja	Harju	7,0		-0,1	
Kalda	Harju	17,0			
Karjaküla	Harju	6,9			
Kose-Risti	Harju	15,7			
Kõrnumäe	Harju	2,0		0,3	
Mustu	Harju	1,0		-1,5	
Pihuvere	Harju	1,3			
Suuresta	Harju	0,2		0,1	
Tatramäe	Harju	2,3			
Vahelaane	Harju	32,7			
Vaidasoo	Harju	0,8			
Määvli	Hiiu	17,8			
Partsi	Hiiu	12,1			
Prassi	Hiiu	1,6			
Suurepsi	Hiiu	14,4			
Iisaku	Ida-Viru	27,8		11,8	
Tudulinna	Ida-Viru	3,5			
Võtikvere	Jõgeva	8,6			
Karude	Järva	4,7		5,2	
Liivaku	Järva	91,0			
Lintsi	Järva	13,7			
Neitla	Järva	3,1			
Rõamäe	Järva	1,2			
Jaakna	Lääne	13,1			
Küünimäe	Lääne	32,0			

Maavaravarude koondbilanss 2016

Raatsiotsa	Lääne	10,4			
Haava (Rakvere)	Lääne-Viru	20,1			
Kaasiku	Lääne-Viru	9,5			
Kellavere-Veskimäe	Lääne-Viru	4,7		0,8	
Lasila	Lääne-Viru	0,9			
Maleva	Lääne-Viru	2,5			
Raigu	Lääne-Viru				12,0
Saksi	Lääne-Viru	7,9			
Soomukse	Lääne-Viru	14,2			
Vinni	Lääne-Viru	32,7			
Kangru	Lääne-Viru			-3,2	
Kolleri-Saverna	Põlva	110,9		-6,4	
Krüüdneri	Põlva	11,3			
Laiavangu	Põlva	27,9			
Saverna	Põlva	8,4			
Aluste	Pärnu	4,7			
Eassalu	Pärnu	13,8			
Kaiste	Pärnu	5,0			
Kihnu	Pärnu	0,4			
Kõrsa	Pärnu	35,0			
Rinnaku	Pärnu	5,0			
Selja	Pärnu	58,1			
Sikana	Pärnu	1,4			
Soomra	Pärnu	6,4			
Akimatsi	Rapla	0,8			
Alesti	Rapla	14,3			0,3
Hagudi	Rapla	9,7			
Hertu	Rapla	9,8			
Künka	Rapla	20,4			
Luiste	Rapla	5,8			
Orava	Rapla	6,8			
Pahkla	Rapla	3,6			
Purila	Rapla	0,4			
Raja	Rapla	13,0			
Sonni	Rapla	23,6			
Sutlema	Rapla				13,0
Kingli	Saare				13,6
Lagenõmme	Saare	4,7			
Ooremaa	Saare	17,4			
Pammana	Saare	5,1			
Tikka	Saare	12,4			
Tõrise	Saare	1,3			
Varkja	Saare	16,1			
Viieristi	Saare		0,1		
Järvepera	Tartu	13,9			
Kaarsimäe	Tartu	25,5		2,0	
Kabina	Tartu	5,6			
Kukemetsa	Tartu	37,8			
Lõhmuse (Laeva II)	Tartu	12,6			
Põdravälja	Tartu	8,0			
Põrgumäe	Tartu	35,7			
Reola	Tartu	0,2			
Sarakuste	Tartu	44,0			
Teedla	Tartu	0,7		2,9	

Välgi-Selgise	Tartu	0,3		-6,8	
Helmi-Aakre	Valga			6,5	
Kastolatsi	Valga	1,7			
Makita	Valga	4,2			
Miti (Mitiküla, Palupera)	Valga	6,9		4,8	
Siimu	Valga	2,5			
Vangja	Valga	20,4			
Ainja	Viljandi	20,5			
Kurevarese	Viljandi	9,6			
Kusta	Viljandi	6,5			
Murese	Viljandi	4,0			
Mäeküla	Viljandi			0,002	
Nõmme-Koordi (Pirmastu)	Viljandi	15,7			
Pombre	Viljandi	30,8			
Sammuli	Viljandi				
Supsimari	Viljandi	26,5			
Tiidu	Viljandi	0,1			
Tääksi	Viljandi	1,7			
Välgita	Viljandi	0,014			
Õnniste	Viljandi	9,6			
Jaani	Võru	54,1		76,2	
Põdrametsa	Võru	2,0			
Püssapalu	Võru	56,3			
Saarde	Võru			9,4	
Kruus kokku:		1345,3	0,1	102,0	38,9

SAVI (tuhat m³)
tsemendisavi*, keraamiline savi

Maardla	Maakond	Kaevandatud varu		Kaevandamiskaod	
		tarbevaru	reservvaru	tarbevaru	reservvaru
Kunda*	Lääne-Viru	19,2			
Aseri	Ida-Viru	16,5			
Savi kokku:		35,7			

MEREMUDA (tuhat tonni)
meremuda raviotstarbeks

Maardla	Maakond	Kaevandatud varu		Kaevandamiskaod	
		tarbevaru	reservvaru	tarbevaru	reservvaru
Käina	Hiiu	0,002			
Haapsalu	Lääne	0,2			
Meremuda kokku:		0,202			

TURVAS (tuhat tonni)
hästilaugenunud turvas*, vähelagunenud turvas**

Maardla	Maakond	Kaevandatud varu*		Kaevandatud varu**		
		tarbevaru	varasemate perioodide täpsustus	tarbevaru	reservvaru	varasemate perioodide täpsustus
Ellamaa	Harju			2,0		
Mahtra	Harju			6,4		
Ohtu	Harju	7,5		2,3		
Rae	Harju	2,6		8,2		
Sausti	Harju			8,1		
Sooniste	Harju	9,7		21,7		

Maavaravarude koondbilanss 2016

Vääna	Harju	3,7				
Ääsmäe	Harju			4,6		
Pihla	Hiiu			4,0		
Puhatu	Ida-Viru			2,4		0,1
Endla	Jõgeva			4,3		
Endla	Järva	0,5				
Epa-Vassaare	Järva			0,2		
Epu-Kakerdi: Prääma	Järva	5,9		8,8		
Lokuta	Järva	0,5		0,2		
Retla	Järva	2,1		2,1		
Tondissaare	Järva	1,9		1,4		
Kõverdama	Lääne	16,6				
Laiküla	Lääne	5,9		18,8		
Niibi	Lääne	8,7		6,4		
Ohepalu	Lääne-Viru			0,6		
Peetla	Lääne-Viru	2,2		3,3		
Punasoo	Lääne-Viru			0,4		
Saara	Lääne-Viru			0,6		
Varudi	Lääne-Viru			0,7		
Kurgsoo	Põlva			0,7		
Kavasoo	Pärnu			2,1		
Kõrsa	Pärnu			3,5		
Lavassaare	Pärnu	50,5		92,6	6,8	
Möksi	Pärnu			1,1		
Pööravere	Pärnu			9,5		
Rääma	Pärnu			4,8		
Hagudi	Rapla			1,7		
Illaste (Üllaste, Elliste)	Rapla			2,0		
Keava	Rapla			0,9		
Orgita	Rapla	1,3		2,4		
Tõnumaa	Rapla	4,1		8,9		
Õmma	Rapla			16,6		
Koigi	Saare	6,0				
Pelisoo	Saare	3,0				
Piila	Saare	4,4		3,6		
Keressaare	Tartu	6,1		1,8		
Laukasoo	Tartu	7,0		1,1		
Möllatsi	Tartu	31,0				
Sangla	Tartu	10,0		14,5		
Kantsi	Valga			6,0		
Lagesoo	Valga			3,0		
Tõrva	Valga			0,3		
Ikepera	Viljandi			2,3		
Napsi	Viljandi			3,9		
Parika	Viljandi	4,0		5,7		
Soosaare	Viljandi			8,8		
Õisu	Viljandi			3,1		
Kurgsoo	Võru			3,3		
Roosa	Võru			3,7		
Hästilagunenud turvas kokku:		195,2	0,0			
Vähelagunenud turvas kokku:				315,4	6,8	0,1

2011 – 2016 a kaevandatud koguste muutused

Lisa 2

Maavara kasutusala	Mõõtühik	Kaevandamine (kaod ja täpsust.) 2011.a	Kaevandamine (kaod ja täpsust.) 2012.a	Kaevandatud koguse muutus 2011/2012, %	Kaevandamine (kaod ja täpsust.) 2013.a	Kaevandatud koguse muutus 2012/2013, %	Kaevandamine (kaod ja täpsust.) 2014.a	Kaevandatud koguse muutus 2013/2014, %	Kaevandamine (kaod ja täpsust.) 2015.a	Kaevandatud koguse muutus 2014/2015, %	Kaevandamine (kaod ja täpsust.) 2016.a	Kaevandatud koguse muutus 2015/2016, %	2016. a kaevandatud koguse muutus 2011-2015 keskmise suhtes, %
Põlevkivi	tuhat t	15864,5 (-4754,9)	14943,8 (-4042,1)	-6	15027,7 (-4142,2)	1	14959,2 (-4239,6)	-0,5	14908,4 (-4557,2)	-0,3	12691,4 (-4083,9)	-15	-16
Fosforiit	tuhat t	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Tsemendilubjakivi	tuhat m ³	333,1	324,8	-2	335,5	3	311,8	-7	157,5 (0,1)	-49	149,7	-5	-49
Tehnoloogiline lubjakivi	tuhat m ³	122,2	117,7 (0,3)	-4	107,2	-9	112,2 (-0,002)	5	68,9 (2,1)	-39	75,4 (-0,002)	9	-29
Ehituslubjakivi	tuhat m ³	1597,5 (-35,9)	1609,5 (-121,4)	1	1829,2 (103,1)	14	1518,8 (110,8)	-17	1627,1 (3,9)	7	1795,2 (-321,3)	10	10
Tehnoloogiline dolokivi	tuhat m ³	141,9	129,7	-9	134,9	4	142,6	6	127,7	-10	100,0	-22	-26
Viimistlusdolokivi	tuhat m ³	13,5	12,7 (-5,3)	-6	30,6	141	4,0	-87	5,6	40	2,4	-57	-82
Ehitusdolokivi	tuhat m ³	440,0	527,0 (-18,7)	20	503,0 (-193,5)	-5	412,9 17,5	-18	544,9	32	527,6 (-0,1)	-3	9
Täitedolokivi	tuhat m ³	0,0	2,5	100	0,0	-100	9,9	100	7,9 (5,6)	-20	1,8	-77	-56
Kristallinne ehituskivi	tuhat m ³	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Tsemendisavi	tuhat m ³	52,8	43,7	-17	49,1	12	47,1	-4	18,2	-61	19,2	5	-54
Rasketulav savi	tuhat m ³	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Keraamiline savi	tuhat m ³	20,9 (4,3)	20,7	-1	25,9	25	17,9	-31	13,5	-25	16,5	22	-17
Keramsiidisavi	tuhat m ³	0,0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0
Ehituskruus	tuhat m ³	1433,2 (21,2)	1527,8 (13,7)	7	1556,3 (50,4)	2	1694,8 (46,7)	9	1345,3 (44,8)	-21	1345,3 (102,0)	0	-11
Täitekruus	tuhat m ³	1,4	24,4	1643	24,3	0	35,4	46	14,8 (10,9)	-58	38,9	163	94
Tehnoloogiline liiv	tuhat m ³	90,6	15,1	-83	29,5	95	17,1	-42	16,2	-5	33,0	104	-2
Täiteliiv	tuhat m ³	906,6 (1,2)	1243,5 (20,6)	37	1337,2 (48,6)	8	872,8 (80,1)	-35	1063,8 (21,3)	22	1131,8 (-2,3)	6	4
Ehitusliiv	tuhat m ³	2400,7 (9,0)	2421,4 (-8,3)	1	2999,3 (615,5)	24	2618,6 (129,9)	-13	2388,9 (50,7)	-9	2933,7 (44,9)	23	14
Meremuda (raviks)	tuhat t	0,3	0,2	-31	0,2	0	0,1	-51	0,2	100	0,202	1	0
Järvemuda (põlluväetiseks)	tuhat t	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Järvemuda (raviks)	tuhat t	0,0	0,0	0	0,5	100	0,0	-100	0,5	100	0,0	-100	100
Järvelubi	tuhat t	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Turvas	tuhat t	897,2	626,1	-30	994,1	59	829,7	-17	716,2	-14	517,4 (0,1)	-28	-36

